

Gemeente Middelburg - Eindverslag inspraakprocedure concept Terrassenbeleid Middelburg 2025

Zaaknummer 643253

Aanleiding

Het vorige beleidsplan terrassen dateert uit 2016. Voortschrijdend inzicht, ontwikkelingen (zoals de sterke groei van het aantal horecabedrijven) en de grote aantrekkingskracht die Middelburg uitoefent, maken dat ervoor is gekozen om het terrassenbeleid te vernieuwen en te optimaliseren. Daarbij is gestreefd naar een duidelijk en goed handhaafbaar nieuw terrassenbeleid met een optimaal evenwicht tussen de belangen van de inwoners en bezoekers van de stad en die van de ondernemers.

Participatie

In april 2025 heeft de gemeenteraad de beleidsdoelen voor het nieuwe terrassenbeleid vastgesteld. Op basis van de uitgebreide participatie, waaronder een inloopbijeenkomst, sessies met stakeholders (ondernemers, inwoners, belangenorganisaties et cetera) en enquêtes onder inwoners, ondernemers, bezoekers en studenten, is een concept Terrassenbeleid Middelburg 2025 opgesteld.

Concept Terrassenbeleid Middelburg 2025

We willen ruimte geven waar het kan en richting geven waar het moet. Het beleid uit 2016 is gebruikt als fundament. Aanpassingen zijn voornamelijk doorgevoerd op punten waar het beleid uit 2016 onduidelijk of niet consequent was. De voornaamste wijzigingen zijn:

- **Nieuwe terrasvergunning worden voor een periode van 5 jaar uitgegeven .**
Huidige vergunde terrasvergunningen zijn persoonsgebonden. Bij wijziging in de exploitatie dient een nieuwe terrasvergunning aangevraagd te worden. Nieuwe terrasvergunningen worden voor een periode van 5 jaar uitgegeven. Op deze manier kan de gemeente grip houden op de leefbaarheid van de stad (openbare orde en veiligheid in brede zin, waaronder verkeersveiligheid), en de bescherming van het milieu en het stedelijk milieu (waaronder de ruimtelijke ordening en de inrichting van de openbare ruimte). Daartoe is het van belang om na afloop van een vergunningsperiode van 5 jaar opnieuw te kunnen beoordelen of de terrasvergunning kan worden verleend. In de praktijk zal het er vaak op neer komen dat de vergunning weer kan worden verleend, maar het is denkbaar dat op dit vaste toetsmoment na 5 jaar blijkt dat de vergunning op een van de hierboven genoemde gronden niet meer kan worden verleend. Voor de ondernemer biedt het meer duidelijkheid over de duur van zijn of haar vergunning en de nieuwe terrasvergunning is (binnen de geldigheidsduur) overdraagbaar. Dat was een belangrijke wens van ondernemers.
- **Nieuwe terrasvergunningen worden niet verleend voor het exploiteren van terrassen op parkeervakken.**
Het laatste decennium hebben terrassen, vaak ten koste van parkeren, fors meer ruimte gekregen. Omwille van de verkeersveiligheid en de toegenomen vraag naar parkeerruimte en ruimte voor vergroening, verlenen we geen nieuwe terrasvergunningen meer voor het exploiteren van terrassen op parkeervakken. Uitzondering hierop vormen terrassen op parkeerplaatsen die, door vaststelling van het nieuwe parkeerbeleid, in de toekomst geen parkeerplaatsen meer zijn.
- **Een terrasboot is enkel toegestaan op de locatie Achter de Houttuinen.**
In het beleid uit 2016 waren er volop nieuwe mogelijkheden voor terrasboten. Bij gebrek aan belangstelling en uit oogpunt van leefbaarheid zijn deze mogelijkheden/locaties geschrapt.
- **De regeling gevelzitplaatsen voor detailhandel komt te vervallen.**
Deze regeling maakte het voor detailhandel mogelijk om in een strook van 1 meter uit de voorgevel zitplaatsen te creëren. Gebleken is dat deze regeling voor verwarring zorgt en de druk op de toch al schaarse openbare ruimte vergroot.
- **We stellen geen eisen aan materiaal- en kleurgebruik van terra selementen zoals genoemd in 2.5 van het concept beleidsplan (tafels, stoelen, (lounge)banken, parasols, bloembakken en dergelijke) .**
Ondernemers hechten veel waarde aan het eigen kunnen/mogen maken van hun terras. We laten ze daarom vrij in hun keuze ten aanzien van materiaal- en kleurgebruik bij de inrichting van hun terras. Uitzondering hierop vormen de parasols. Er is slechts 1 basiskleur (effen, niet fluorescerend) per terras toegestaan. Deze kleur mogen ze wel zelf bepalen.
- **Het plaatsen van (lounge)banken, bloembakken, terrasschermen en dergelijke is onder voorwaarden mogelijk.**

We hechten veel waarde aan het open karakter van terrassen. We willen zoveel mogelijk voorkomen dat de karakteristieke gevels in de binnenstad aan het zicht onttrokken worden. Voor bovengenoemde terraselementen gelden daarom regels voor opstelling en/of afmetingen.

- **Voor alle terraselementen zoals genoemd in 2.5 van het concept beleidsplan geldt dat ze altijd binnen grenzen van het vergunde terras dienen te worden geplaatst of te vallen.**
In het beleid uit 2016 was het voor horecaondernemers mogelijk om 2 menuborden maximaal 1 meter buiten de grenzen van het vergunde terras te plaatsen. Gebleken is dat dit in veel gevallen de doorgang hierdoor, voor met name voetgangers, verhinderd/bepert werd. Dat willen we voorkomen.
- **Voor alle terraselementen zoals genoemd in 2.5 van het concept beleidsplan geldt dat ze vrij dienen te zijn van reclame.**
Reclame leidt tot een druk en rommelig straatbeeld wat afbreuk doet aan de esthetiek van de binnenstad. Zeker in de historische/monumentale binnenstad van Middelburg is dit niet passend.
- **Voor de belangrijkste gebieden in Middelburg hebben we de maximale afmetingen van terrassen uitgewerkt op terraskaarten.**
De binnenstad moet toegankelijk zijn voor iedereen. Dat houdt in dat we willen waarborgen dat de doorgang (voor hulpdiensten, voor mensen met een fysieke beperking, voor ouderen en cetera) kan worden gegarandeerd en we willen voorkomen dat terrassen een belemmering vormen. Met name de afgelopen decennia hebben terrassen, vaak ten koste van parkeren, alle ruimte gekregen. Tezamen met de opkomst van overdekte winterterrassen heeft dit geleid tot een intensiever commercieel gebruik van de openbare ruimte. Openbare ruimte die toch al schaars is. Terrassen concurreren daarom meer dan ooit met andere belangrijke opgaven als parkeren en vergroening. Steeds vaker dient de afweging tussen commercieel belang en algemeen belang gemaakt te worden. Om deze redenen stellen we voor de belangrijkste gebieden in Middelburg terrassen voor met maximale afmetingen. Deze zijn verwerkt op terraskaarten die als bijlagen bij het concept Terrassenbeleid Middelburg 2025 zijn gevoegd. Ook worden op sommige locaties omwille van verkeersveiligheid en/of verkeersdoorstroming en/of bereikbaarheid/opstelruimte van hulpdiensten de mogelijkheden voor terrassen beperkt (zie terraskaarten in het concept Terrassenbeleid Middelburg 2025). Voor Plein 1940 is geen terraskaart bijgevoegd. De combinatie van vergunde terrassen op het plein conflicteert met de bereikbaarheid van hulpdiensten en de wens voor fietsparkeren. Voor Plein 1940 wordt daarom een herinrichting voorgesteld. Ook voor de Dam en het Damplein is nu geen terraskaart opgenomen, omdat de keuze in het nieuwe parkeerbeleid bepalend is voor de (her)inrichting van deze locatie. Voor deze pleinen zal daarom in een later stadium een terrassenkaart worden vastgesteld.
- **Voor overdekte winterterrassen dient een tijdelijke (5 jaar) en seizoensgebonden omgevingsvergunning aangevraagd te worden .**
Tot op heden werd er ieder jaar door de gemeente een gedoogbrief afgegeven aan horecaondernemers die een overdekt winterterras wilden exploiteren. Dat gaf ondernemers geen zekerheid voor een langere periode.
- **Overdekte winterterrassen mogen worden opgesteld in de periode van het laatste weekend van oktober tot de eerste werkdag (maandag) van maart.**
Voor ondernemers zijn overdekte winterterrassen essentieel, en in veel gevallen zelf cruciaal, voor de bedrijfsvoering. Ook voor de werkgelegenheid (ondernemers kunnen daardoor jaarrond personeel in dienst nemen/houden) zijn overdekte winterterrassen belangrijk. Daarnaast voorzien de overdekte winterterrassen in een behoefte van de samenleving. Dit blijft ongewijzigd. Een belangrijke kanttekening is dat overdekte winterterrassen vaak niet op een duurzame manier worden verwarmd.
- **Voor overdekte winterterrassen wordt een beeldkwaliteitsplan opgesteld.**
Overdekte winterterrassen werden slechts getoetst op brandveiligheid. Er waren geen eisen of regels met betrekking tot de uiterlijke vorm. In de praktijk zagen we daardoor een verscheidenheid aan bouwwerken verrijzen. Om een kwaliteitsslag te maken, wordt er een beeldkwaliteitsplan (BKP) opgesteld. Aanvragen voor overdekte winterterrassen zullen worden getoetst aan het beeldkwaliteitsplan.
- **Een overdekt winterterras is alleen mogelijk op een plek waar in het reguliere terrasseizoen ook een terras is vergund.**
Vanwege verkeersveiligheid kan een overdekt winterterras niet per definitie de afmetingen krijgen als het reguliere terras. Een overdekt winterterras kan nooit groter zijn dan het regulier vergunde terras op die locatie, maar mogelijk dus wel kleiner.
- **Terrasaanvragen worden getoetst door een gemeentelijk sneltoetsteam.**
Aanvragen voor terras worden getoetst door een sneltoetsteam van de gemeente aan het Terrassenbeleid Middelburg 2025. Terrasaanvragen voor overdekte winterterrassen worden daarnaast nog getoetst aan het, nog op te stellen, beeldkwaliteitsplan.

Inspraak

Volgens artikel 7, derde lid, onder e, van de Participatie- en inspraakverordening Middelburg wordt inspraak verleend over beleidsvoornemens betreffende recreatieve voorzieningen. Daarom is het concept Terrassenbeleid Middelburg 2025 in de inspraak gebracht.

De inspraak is bekendgemaakt in Gemeenteblad 2025, 407315 van 19 september 2025. Inspraak was mogelijk gedurende zes weken: van vrijdag 19 september tot en met donderdag 30 oktober 2025. Tijdens deze periode heeft het ontwerp ter inzage gelegen in zowel het stadskantoor als digitaal in het Gemeenteblad via www.officielebekendmakingen.nl en op de website www.middelburgontmoet.nl. Ingezetenen en belanghebbenden konden in deze periode mondeling of schriftelijk hun zienswijze over het concept-beleidsplan indienen.

Zienswijzen

Tijdens de inspraakperiode zijn 21 zienswijzen ontvangen. Hieronder volgt een overzicht van de zienswijzen en onze de reactie daarop

Zienswijze 1 - Zaaknummer 949430

Zienswijze-indiener geeft aan dat terrassen heel belangrijk zijn voor de stad. Ze vormen het kloppende hart van de binnenstad en zorgen voor een fijne plek waar mensen samenkomen. Tegenwoordig geven gasten er de voorkeur aan om consumpties buiten op het terras te nuttigen. Zienswijze-indiener stelt dat zij ongeveer 70% van hun omzet behalen op het terras. Een goed en werkbaar terrassenbeleid is dan ook van groot belang om het terras zo efficiënt mogelijk te kunnen benutten. Gepleit wordt om geen maximale lengte en hoogte voor terrasschermen op te nemen. Langere en hogere terrasschermen zorgen voor meer comfort voor de gast en beschermen de terrassen beter tegen de wind. Daarnaast wordt gewezen op het belang van het toestaan van parasols met één paal en meerdere kappen in combinatie met regengoten. Deze zorgen voor een betere bruikbaarheid van het terras. Zo kunnen gasten ook in de regen op het terras (blijven) zitten en zorgen de regengoten ervoor dat de druk van de wind beter verdeeld wordt zodat de doeken niet kapot waaien. Ook wordt gepleit voor het toestaan van gevelheaters. Gevelheaters op gas of elektrisch zijn namelijk de meest veilige heaters en zorgen, ook als het wat minder lekker weer is, voor een aangenaam verblijf op het terras.

Reactie college van burgemeester en wethouders

We zijn er ons zeker van bewust dat terrassen erg belangrijk zijn voor de omzet van horecabedrijven. In het nieuwe beleid blijven overdekte winterterrassen daarom mogelijk, bieden we een ruime periode aan waarin overdekte winterterrassen mogelijk zijn, zijn nieuwe terrasvergunningen binnen de geldigheidsduur straks overdraagbaar en zijn ondernemers vrijer in materiaal- en kleurgebruik bij de inrichting van hun terras. We zullen daarnaast nog enkele verdere versoepelingen (t.a.v. parasols, regengoten en terrasschermen) doorvoeren in het beleidsplan. De aantrekkelijkheid van Middelburg komt grotendeels voort uit het historische en monumentale karakter van de stad. Dit willen we te allen tijde waarborgen. Een open karakter van terrassen is dan ook noodzakelijk om het zicht op de karakteristieke gevels in de binnenstad (in het beschermd stadsgezicht) te behouden. Het permanent overkappen en/of het geheel afbaken van terrassen staan we daarom niet toe. We begrijpen ook dat de montage van heaters op de gevel praktische voordelen heeft. De gemeente hecht echter, zoals reeds aangegeven, veel waarde aan de uitstraling van de voorgevels in het beschermd stadsgezicht. In de Nota Ruimtelijke Kwaliteit is bepaald dat airco-units en buiten-units van warmtepompen niet op de voorgevels gemonteerd mogen worden. Gevelheaters zijn eveneens apparaten die afbreuk doen aan de beeldkwaliteit van een gevel. In lijn met eerder genoemde bepalingen in de Nota Ruimtelijke Kwaliteit wordt in het terrassenbeleid de montage van gevelheaters daarom uitgesloten.

Aanpassingen in het Terrassenbeleid Middelburg 2025

- Op pagina 19 onder 2.5.4. Parasols wordt onder punt 6 de volgende aangepaste tekst opgenomen: Parasols hebben één paal en één kap. Ook parasols op één paal met vier kappen zijn toegestaan, mits de parasol en de centrale mast met elkaar verbonden zijn door een draagarm die zich onder de parasol bevindt.
- Op pagina 19 onder 2.5.4. Parasols wordt punt 7 geschrapt (regengoten).
- Op pagina 20 onder 2.5.6. Terrasschermen wordt onder punt 1 de volgende aangepaste tekst openomen: Terrasschermen mogen alleen dwars/haaks op de gevel geplaatst worden. Voor gevelterrassen die onderbroken worden door een looppad geldt dat het terrasscherm tot aan het looppad geplaatst mag worden. Voor gevelterrassen die niet onderbroken worden door een looppad geldt dat het terrasscherm even lang mag zijn als de diepte van het terras. Alleen in uitzonderlijke gevallen vanwege verkeerveiligheid zijn terrasschermen evenwijdig aan de gevel toegestaan.

Zienswijze 2 - Zaaknummer 951332

Zienswijze-indiener vraagt om een duidelijke uitleg over de voorgestelde situatie in de Langevele. Zowel de media als de KHN spreken over meer ruimte voor terrassen in de winkelstraten, waaronder de Langevele. Echter, ons terras in de Langevele moet terug van 3.80 meter uit de gevel naar 2.00 meter uit de gevel.

Reactie college van burgemeester en wethouders

Het geldende omgevingsplan biedt nog volop mogelijkheden voor nieuwe horecabedrijven in de winkelstraten, waaronder de Langevele. Ook deze nieuwe horecabedrijven willen wij in de toekomst in de gelegenheid stellen om een terras te exploiteren. Wanneer horecagelegenheden met terras zich tegenover elkaar vestigen, dient er te allen tijde genoeg ruimte over te blijven voor de bereikbaarheid en het opstellen van hulpdiensten. Om dit te kunnen waarborgen, zijn terrassen van maximaal 2.00 meter uit de gevel aan weerszijden van de Langevele mogelijk.

Aanpassingen in het Terrassenbeleid Middelburg 2025

Geen aanpassingen.

Zienswijze 3 - Zaaknummer 951340

De ondernemers van Plein 1940 sluiten zich aan bij de zienswijze die KHN namens de Middelburgse horeca collectief zal indienen. Daarnaast vragen de ondernemers van Plein 1940 specifiek aandacht voor de situatie rond Plein 1940. Tijdens het participatieproces heeft er een schouw in de binnenstad, waaronder op Plein 1940, plaatsgevonden. Naar aanleiding van die schouw hebben de ondernemers van Plein 1940 reeds aangegeven dat zij vinden dat Plein 1940 een functie vervult als verblijfsplein en het een waardevolle functie heeft. Daarnaast hebben zij aangegeven dat grootschalige wijzigingen (aanpassingen aan de terrassen) voor meerdere ondernemers kunnen leiden tot onhoudbare situaties (bedrijfs-economische impact). De passage die vervolgens in het concept Terrassenbeleid Middelburg 2025 is opgenomen en waarin voor Plein 1940 een herinrichting wordt voorgesteld, roepen dan ook onzekerheid en directe vragen op:

- a. *Wat houdt de beoogde herinrichting in? Wat is de aanleiding?*
- b. *Wat zijn de doelstellingen en randvoorwaarden van de voorgenomen herinrichting?*
- c. *Op basis van welke schouw of bevindingen is dit besluit genomen en kunnen wij de resultaten hiervan inzien?*
- d. *Welke (voor)ontwerpen of scenario's worden momenteel verkend? Welke oplossingen voor hulpdiensten en fietsparkeren zijn onderzocht en kunnen wij dit inzien?*
- e. *Op welke wijze worden de bedrijfseconomische effecten meegewogen?*
- f. *Wat is de beoogde planning en het participatieproces? Op welke wijze worden de betreffende ondernemers hierin betrokken?*

Het ontbreken van een terraskaart voor Plein 1940 wekt bovendien de indruk dat er al plannen bestaan. Plannen die bovendien niet met de betrokken ondernemers zijn gedeeld. Dit creëert grote onzekerheid. De bedrijfsvoering, investeringen en personeelsbestanden van de betrokken ondernemers zijn immers gericht op de bestaande situatie en de vergunde terrassen op Plein 1940.

Er is begrip voor de opgaven rondom fietsparkeren en hulpdiensten. De ondernemers op Plein 1940 staan ook niet per definitie afwijzend tegenover aanpassingen. Echter, er is geen begrip voor het eventueel moeten wijken van terrassen ten gunste van meer fietsparkeerplaatsen. Indien de gemeente de problematiek van fietsparkeren zou handhaven, zou Plein 1940 er nu ook anders uitzien. Er wordt daarom gepleit voor handhaven op de oorzaak (problematiek fietsparkeren). De ondernemers van Plein 1940 willen snel meer duidelijkheid en constructief meedenken. Er wordt daarom dringend verzocht om een overleg op korte termijn.

Reactie college van burgemeester en wethouders

Een overleg met de ondernemers van Plein 1940 heeft reeds plaatsgevonden. We hebben aangegeven dat we ons er terdege van bewust zijn dat de terrassen erg belangrijk zijn voor de omzet van de horecabedrijven op Plein 1940. Verder is nadrukkelijk aangegeven dat er nog geen (voor)ontwerpen, randvoorwaarden, scenario's en/of plannen voor de herinrichting van Plein 1940 klaarliggen. De gemeenteraad heeft in september 2025 het nieuwe parkeerbeleid vastgesteld. Daarbij is besloten dat in 2026 een implementatieplan moet volgen. In dat implementatieplan zal ook de problematiek van het fietsparkeren en de toekomstige inrichting voor Plein 1940 worden betrokken. De terrassen zullen hierin ook een plaats krijgen. Vertrekpunt bij het op te stellen implementatieplan zijn de bestaande en regulier vergunde terrassen. Het streven is dat iedereen weer een terras krijgt dat ongeveer even groot is. We kunnen dat echter op voorhand niet garanderen. Dat geldt overigens voor alle ondernemers die een terrasvergunning hebben. De gemeente kan elke terrasvergunning wijzigen als dat nodig is voor de verkeersveiligheid, bereikbaarheid van hulpdiensten of een ander algemeen belang. Uiteraard doen we dat slechts wanneer daar geen aanvaardbare alternatieven voor zijn. In afwachting van het implementatieplan geldt dat geen wijzigingen worden doorgevoerd ten opzichte van de vergunde situatie. Toegezegd is ook dat de ondernemers worden betrokken bij het op te stellen implementatieplan voor Plein 1940 en dat het streven is om het implementatieplan uiterlijk in het derde kwartaal van 2026 in ontwerp gereed te hebben.

Aanpassing in het Terrassenbeleid Middelburg 2025

De tekst over Plein 1940 op pagina 14 wordt vervangen door de volgende tekst: De gemeenteraad heeft onlangs het parkeerbeleid vastgesteld. Hierin is besloten dat er in 2026 een implementatieplan volgt voor Plein 1940. Terrassen zullen hierin ook een plek krijgen. Vertrekpunt bij het op te stellen implementatieplan voor Plein 1940 zijn de bestaande regulier vergunde terrassen. Daarnaast zullen we rekening moeten houden met de verkeersveiligheid. Hierdoor kunnen de indeling/inrichting van het plein en dus ook de vorm, de locatie en de afmetingen van de terrassen mogelijk wijzigen. De ondernemers zullen

via de Stichting Plein 1940 nauw betrokken worden bij de verdere planvorming. Gestreefd wordt om in het derde kwartaal van 2026 een ontwerpplan gereed te hebben. Voor de volledigheid is een overzicht opgenomen van de huidige vergunde terrassen op Plein 1940 (bijlage 11).

Zienschijze 4 - Zaaknummer 949436

Zienschijze-indiener sluit zich aan bij de zienschijze die de KHN en de VOM namens de ondernemers collectief zullen indienen. Daarnaast vraagt zienschijze-indiener specifiek aandacht voor de situatie van hun horecazaak aan het Damplein:

- a. *Zienschijze-indiener is geschokt van het voornemen om de grootte van de aanwezige terrassen aan te passen.*
- b. *Wanneer de parkeerfunctie op het Damplein gehandhaafd blijft, mag het terras op de parkeervakken voor ons horecabedrijf niet meer gebruikt worden. Daarmee zou driekwart van het terras komen te vervallen. Dit heeft grote financiële gevolgen.*
- c. *Zienschijze-indiener geeft aan een horecabedrijf met terras te hebben gekocht. Het eventueel moeten verkopen van een horecabedrijf zonder terras heeft grote financiële gevolgen. In tegenstelling tot werknemers, bouwt een ondernemer immers niet automatisch pensioen op. De verkoop van het bedrijf zorgt in zo'n geval voor een groot gedeelte van het pensioen van de ondernemer.*
- d. *Zienschijze-indiener geeft aan afhankelijk te zijn van een goede terrasomzet. De meeste omzet 's zomers wordt op het terras gemaakt.*
- e. *De hele logistiek inclusief het personeelbestand is afgestemd op het hebben van een groot terras.*
- f. *In het concept Terrassenbeleid wordt gesteld dat het onwenselijk is dat voetgangers over de rijbaan moeten lopen om het terras te passeren. Dat is niet juist. Voetgangers maken gebruik van het voetpad op de stoep. Van gevaarlijke situaties is geen sprake. Bovendien heeft, met het opheffen van de extra ingang naar de parkeerplaatsen, de rijbaan aan deze zijde van het Damplein geen doel meer. Gepleit wordt daarom voor het geheel afsluiten van de rijbaan aan deze zijde van het Damplein.*
- g. *Een beleid wat maar vijf jaar geldig is, zorgt voor veel onzekerheid. Langlopende investeringen zijn daardoor niet mogelijk voor ondernemers.*

Reactie college van burgemeester en wethouders

- a. We snappen de bezorgdheid. Gemeente zal alleen omwille van verkeersveiligheid, bereikbaarheid voor hulpdiensten of om dringende redenen van algemeen belang terrassen direct inperken of intrekken.
- b. De gemeenteraad heeft onlangs besloten dat de parkeerfunctie op het Damplein gehandhaafd blijft. Dit heeft voor uw bestaande terrasvergunning geen directe gevolgen. U kunt uw terras blijven exploiteren zolang er niets wijzigt in de exploitatie.
- c. Alle gemeenten in Nederland werken met terrasvergunningen. Ze verkopen geen stukken van de openbare weg. Gemeenten moeten nu eenmaal grip houden op het gebruik van de openbare ruimte. Net als een huurcontract is een terrasvergunning ook niet voor eeuwig. De gemeente kan besluiten dat het de betreffende openbare ruimte voor een andere functie in wil zetten dan voor een terras. Ondernemers moeten zich daarvan bewust zijn. De huidige terrasvergunningen zijn bovendien gekoppeld aan de exploitatievergunning. Bij een wijziging in de exploitatie dient een nieuwe terrasvergunning aangevraagd te worden en beoordeelt de gemeente deze aanvraag opnieuw. Het was en is met de huidige terrasvergunningen dus niet mogelijk om een terras mee te verkopen.
- d. Gemeente is zich terdege bewust van financiële en personele gevolgen van een kleiner terras. Gemeente perkt een terras alleen direct in als er een zwaarwegend belang is (zie antwoord onder a) en als er geen andere maatregel mogelijk is die minder bezwaarlijk is voor de ondernemer. In uw situatie is dit niet het geval (zie antwoord onder b).
- e. Zie antwoord onder d.
- f. De gemeenteraad heeft onlangs het parkeerbeleid vastgesteld. Hierin is besloten dat de situatie op het Damplein voorlopig blijft zoals het nu is.
- g. Huidige terrasvergunningen zijn gekoppeld aan de exploitatievergunning. Bij wijziging in de exploitatie dient altijd een nieuwe terrasvergunning aangevraagd te worden. Een terras kan dus niet mee verkocht worden. Wij stellen daarom voor om nieuwe terrasvergunningen voor een periode van vijf jaar uit te geven. Na afloop van een vergunningsperiode van vijf jaar wordt opnieuw beoordeeld of de terrasvergunning kan worden verleend. In de praktijk zal het er vaak op neer komen dat de vergunning weer kan worden verleend. Voor de ondernemer biedt het meer duidelijkheid over de duur van zijn of haar vergunning en de nieuwe terrasvergunning is (binnen de geldigheidsduur) overdraagbaar/mee te verkopen. Dat was een belangrijke wens van ondernemers.

Aanpassingen in het Terrassenbeleid Middelburg 2025

Geen aanpassingen.

Zienschijze 5 - Zaaknummer 949901

Zienswijze-indiener stelt dat het concept Terrassenbeleid de indruk wekt dat een van de doelen is, het terugdringen van het aantal bezoekers teneinde het leefbaar houden van de binnenstad voor bewoners. Verder wordt aandacht gevraagd voor het volgende:

- a. In het concept Terrassenbeleid wordt gesteld dat het aantal terrassen met 19% is toegenomen. Zienswijze-indiener heeft hier vraagtekens bij.
- b. In het concept Terrassenbeleid wordt geen rekening gehouden met andere voorschriften, regels, verplichtingen waar ondernemers ook mee te maken hebben. Veel ondernemer huren of pachten namelijk een pand.
- c. Zolang er niks in de exploitatie wijzigt, kan de huidige setting blijven bestaan? Geldt dit voor de volledige huidige setting (afmetingen terras, plantenbakken, terrasschermen, kleurstellingen parasols)?
- d. Zodra er iets in de exploitatie wijzigt, wordt ons terras gehalveerd. Het is onduidelijk waarom er aan de voorzijde van ons terras een calamiteitenafstand van 4,5 meter dient te zijn. Die is er namelijk over heel de voorzijde van ons terras. Bovendien is de Vlasmarkt geen doorgaande weg, maar een weg die uitsluitend gebruikt wordt voor de bevoorrading.
- e. In de maanden mei tot en met september wordt de omzet voornamelijk via het terras gegeneerd. Als we de helft van ons terras kwijtraken, is een faillissement onafwendbaar.
- f. Er zijn horecaondernemers die geïnvesteerd hebben in prachtige parasols. Die worden "verboden," omdat ze het zicht op de prachtige gevels ontnemen? Welke prachtige gevels? Bovendien is e.e.a. strijdig met de insteek om ondernemers meer vrijheid te bieden.
- g. Haal de voorgestelde halvering van ons terras uit het plan. Ook de brandweer ziet hier de noodzaak niet van in.
- h. Laat ondernemers ondernemen en stop de betutteling. Herzie de plannen en betrek de horecaondernemers meer en in een eerder stadium. Streef naar maatwerk.

Reactie college van burgemeester en wethouders

- a. Het aantal horecabedrijven is met 19% gegroeid, niet het aantal terrassen. Veel terrassen bijvoorbeeld op de Markt als ook op Plein 1940 zijn in de periode 2017-2025 substantieel groter geworden. Dat heeft de gemeente inderdaad zelf toegestaan.
- b. We snappen dat het voor horecaondernemers een uitdaging kan zijn om zowel aan de regels uit het terrassenbeleid van de gemeente als de afspraken in de huurovereenkomst te voldoen.
- c. Zolang er niets in de exploitatie wijzigt, blijft de huidige terrasvergunning van kracht. Op hetgeen niet is vergund (bijvoorbeeld terrasschermen, parasols, plantenbakken, afmetingen terras e.d.) en niet voldoet aan het nieuwe beleid, zal worden gehandhaafd.
- d. Middels een schouw met de VRZ/brandweer is gebleken dat er geen noodzaak is om uw huidige regulier vergunde terras in te perken. Dit is aangepast op de terraskaart. De Vlasmarkt maakt onderdeel uit van de calamiteitenroute van de VRZ/brandweer. Dat houdt in dat er te allen tijde 4,5 meter vrije doorgang/opstelruimte beschikbaar moet zijn voor hulpdiensten. In bochten is zelfs meer dan 4,5, meter noodzakelijk.
- e. Gemeente is zich terdege bewust van financiële en personele gevolgen van een kleiner terras. Gemeente perkt een terras alleen direct in als er een zwaarwegend belang is en als er geen andere maatregel mogelijk is die minder bezwaarlijk is voor de ondernemer. In uw geval is er dus geen sprake van het inperken van het regulier vergunde terras (zie antwoord onder d).
- f. Op parasols en terrasschermen die conform de huidige vergunningen (geplaatst) zijn, wordt niet gehandhaafd. Op parasols en terrasschermen die niet zijn vergund en die niet voldoen aan het nieuwe beleid zullen we handhaven. De aantrekkelijkheid van Middelburg komt grotendeels voort uit het historische en monumentale karakter van de stad. Dit willen we te allen tijde waarborgen. Een open karakter van terrassen is dan ook noodzakelijk om het zicht op de karakteristieke gevels in de binnenstad (in het beschermd stadsgezicht) te behouden.
- g. Zie het antwoord onder d.
- h. De gemeente geeft ondernemers veel extra vrijheid in materiaal- en kleurkeuze. We zullen nog enkele verdere versoepelingen doorvoeren in het beleidsplan. In slechts uitzonderlijke gevallen zullen we maatwerk toepassen.

Aanpassingen in het Terrassenbeleid Middelburg 2025

Bijlage 2 Terraskaart Markt zuidzijde (Tympaanplein).

Zienswijze 6 - Zaaknummer 949908

Zienswijze-indiener wil graag nadere uitleg over het volgende:

- a. Het vorige concept is bijna geheel gewijzigd. Als horecaondernemers zijn wij nauwelijks betrokken geweest bij de totstandkoming van het nu voorliggende concept Terrassenbeleid Middelburg 2025.
- b. De inrichting en uitstraling van een terras zijn primair de verantwoordelijkheid van de ondernemer. Waar blijkt dit uit in dit concept beleidsplan?
- c. Een terras is geen recht maar een gunst?

- d. *In het afgelopen decennium hebben terrassen, vaak ten koste van parkeren, fors meer ruimte gekregen. Graag een onderbouwing hiervan (concreet aantal en locaties).*
- e. *Graag uitleg over de formulering op pag. 17. (mogelijkheden winterterras voor de gevel van een andere horecazaak).*
- f. *Een overdekt winterterras is een bouwwerk. Er moet een omgevingsvergunning aangevraagd worden met een geldigheidsduur van 5 jaar. Gezien de investeringen, pleiten wij voor 10 jaar.*
- g. *In het concept staat dat voor vergunde overdekte winterterrassen precario moet worden betaald. Een vorig college heeft ons toegezegd dat het niet verrekend zou worden omdat we veel investeren in Winterstad. Het zou de gemeente sieren de ondernemers hierin tegemoet te komen. Zeker nu er straks een nieuwe opzet komt.*
- h. *Muziek; nu nog maar 8 keer per jaar de mogelijkheid om de geluidsnormen te overschrijden (het was 12). Waarom nog maar 8 keer?*
- i. *In het concept beleidsplan is er geen ruimte meer voor reclame. Graag een onderbouwing voor deze beleidsregel.*
- j. *Waarom worden en regels gesteld aan loungebanken? Graag een onderbouwing hiervoor.*
- k. *Waarom worden parasols op 1 paal met 4 kappen niet toegestaan? Graag een onderbouwing hiervoor.*
- l. *Waarom worden regengoten niet toegestaan? Graag een onderbouwing hiervoor.*
- m. *Waarom mogen terrasschermen maar 1,5 lang zijn? Waarom moeten terrasschermen verplaatsbaar zijn? Waarom mag er niks aan terrasschermen gehangen worden? Graag een onderbouwing hiervoor.*
- n. *Waarom zoveel regels voor bloembakken en voor de hoogte van de beplanting in de bloembakken? Wat wordt er gedaan met de bloembakken in de Langeviele ?*
- o. *"Open vuur"? Graag een toelichting.*
- p. *Waarom geen terrasverwarming aan de gevel toestaan? Dit is toch duurzamer dan een losse brander op propaan.*
- q. *In het concept staat dat warmteverlies op het terras beperkt dient te worden. Met kleine terrasschermen, geen regengoten en geen gevelverwarming wordt toch het tegenovergestelde bereikt?*
- r. *We maken ons zorgen over de economische schade van dit concept. Wat als we delen van onze investeringen niet mee kunnen verkopen? Of als er ruimte niet meer wordt vergund?*
- s. *Als onze terrassen door deze maatregelen kouder, natter en winderiger worden, zullen gasten minder lang blijven of zelf helemaal wegblijven. Met alle gevolgen van dien. Heeft iemand dit meegenomen en berekend?*
- t. *De economische waarde van de horeca moet meer terugkomen in het concept. De horeca is misschien wel de grootste branche in de stad qua werkgelegenheid. Ook de winkeliers zijn afhankelijk van de horeca voor een bloeiende stad.*

Reactie college van burgemeester en wethouders

- a. Het eerdere concept heeft geen status. De gemeenteraad heeft dat plan namelijk niet vastgesteld. Aan het huidige concept ligt een breed participatietraject ten grondslag. De horecaondernemers zijn op verschillende momenten in de gelegenheid geweest om input te geven. Ook is er gedurende het participatietraject regelmatig overleg geweest met de horecaondernemers.
- b. We laten ondernemers vrijer in materiaal- en kleurgebruik bij de inrichting van hun terras. We zullen daarnaast nog enkele verdere versoepelingen doorvoeren in het beleidsplan.
- c. De gemeente stelt openbare grond middels een terrasvergunning beschikbaar voor het commercieel exploiteren van een terras. De openbare grond blijft echter eigendom van de gemeente. Net als een huurcontract is een terrasvergunning ook niet voor eeuwig. Ondernemers moeten zich daarvan bewust zijn.
- d. In het terrassenbeleid hebben we het over de periode 2017 tot en met 2025. Veel terrassen bijvoorbeeld op de Markt als ook op Plein 1940 zijn in die periode substantieel groter geworden. Met name op Plein 1940, op het Damplein en op de Kinderdijk is dat ten koste gegaan van parkeerplaatsen.
- e. Een overdekt winterterras mag nooit groter zijn dan het regulier vergunde terras. In uitzonderlijke gevallen (wanneer de naastgelegen horecazaak geen overdekt winterterras plaatst en toestemming heeft verleend) kan hier van afgeweken worden.
- f. Gezien de forse impact die het geheel heeft op de omgeving wil de gemeente e.e.a. na 5 jaar evalueren. We begrijpen dat de investeringen voor de ondernemers daarmee in verhouding moeten staan. Bij het opstellen van het Beeldkwaliteitsplan zullen we daar rekening mee houden.
- g. De gemeente heft precario voor het gebruik van gemeentegrond. Ondernemers moeten zelf afwegen of de kosten/investeringen opwegen tegen de inkomsten.
- h. Gemeente Middelburg hanteert dit al heel lang op deze manier. We hebben hierin niets gewijzigd.
- i. We laten ondernemers vrij in materiaal- en kleurgebruik bij de inrichting van hun terras. Uit het participatietraject hebben we opgehaald dat zowel ondernemers als bezoekers hier voorstanders van zijn. Het vrij laten van kleuren en materialen zal ongetwijfeld zorgen voor meer diversiteit en bontere terrassen. Echter, de binnenstad maakt onderdeel uit van beschermd stadsgedicht. We

- streven daarom naar een straatbeeld passend bij het beschermd stadsgezicht. Het toestaan van allerlei vormen van reclame op terrassen past daar niet bij.
- j. De aantrekkelijkheid van Middelburg komt grotendeels voort uit het historische en monumentale karakter van de stad. Dit willen we te allen tijde waarborgen. Een open karakter van terrassen is dan ook noodzakelijk om het zicht op de karakteristieke gevels in de binnenstad (in het beschermd stadsgezicht) te behouden.
  - k. Dat passen we aan in het plan.
  - l. Dat passen we aan in het plan.
  - m. Er mag niets aan terrasschermen gehangen worden, omdat dat de openheid van terrassen negatief beïnvloedt (zie het antwoord onder j).
  - n. Dat heeft te maken met het waarborgen van open terrassen (zie het antwoord onder j). We zullen echter de regels m.b.t. bloembakken/beplanting op terrassen aanpassen naar aanleiding van de zienswijzen. De bloembakken in de Langeviele zullen worden weggehaald.
  - o. Hieronder verstaan we vuur dat direct in de open lucht brandt (bijvoorbeeld; vuurkorven, vuurhaarden, barbecues). We zullen dit verduidelijken in het beleidsplan.
  - p. We begrijpen dat de montage van heaters op de gevel praktische voordelen heeft. De gemeente hecht echter veel waarde aan de uitstraling van de voorgevels in het beschermd stadsgezicht. In de Nota Ruimtelijke Kwaliteit is bepaald dat airco-units en buiten-units van warmtepompen niet op de voorgevels gemonteerd mogen worden. Gevelheaters zijn eveneens apparaten die afbreuk doen aan de beeldkwaliteit van een gevel. In lijn met eerder genoemde bepalingen in de Nota Ruimtelijke Kwaliteit wordt in het terrassenbeleid de montage van gevelheaters daarom uitgesloten.
  - q. De regels voor terrasschermen en regengoten zullen we aanpassen naar aanleiding van de zienswijzen.
  - r. Gemeente is zich terdege bewust van financiële gevolgen van een kleiner terras. Gemeente perkt een terras alleen direct in als er een zwaarwegend belang is en als er geen andere maatregel mogelijk is die minder bezwaarlijk is voor de ondernemer.
  - s. Zie het antwoord onder q.
  - t. Detailhandel is veruit de grootste branche in de binnenstad. Een bloeiende/florerende binnenstad is afhankelijk van een combinatie van factoren. Detailhandel en horeca zijn daar voorbeelden van.

Aanpassingen in het Terrassenbeleid Middelburg 2025

- Op pagina 19 onder 2.5.4. Parasols wordt onder punt 6 de volgende aangepaste tekst opgenomen: Parasols hebben één paal en één kap. Ook parasols op één paal met vier kappen zijn toegestaan, mits de parasol en de centrale mast met elkaar verbonden zijn door een draagarm die zich onder de parasol bevindt.
- Op pagina 19 onder 2.5.4. Parasols wordt punt 7 geschrapt (regengoten).
- Op pagina 20 onder 2.5.6. Terrasschermen wordt onder punt 1 de volgende aangepaste tekst opgenomen: Terrasschermen mogen alleen dwars/haaks op de gevel geplaatst worden. Voor gevelterrassen die onderbroken worden door een looppad geldt dat het terrasscherm tot aan het looppad geplaatst mag worden. Voor gevelterrassen die niet onderbroken worden door een looppad geldt dat het terrasscherm even lang mag zijn als de diepte van het terras. Alleen in uitzonderlijke gevallen vanwege verkeerveiligheid zijn terrasschermen evenwijdig aan de gevel toegestaan.
- Op pagina 21 onder 2.5.10 wordt de tekst bij punt 6 als volgt aangepast: Open vuur (vuur dat direct in de open lucht brandt zoals vuurkorven, vuurhaarden en barbecues) is niet toegestaan.
- Op pagina 20 onder 2.5.7. Bloembakken wordt de tekst als volgt aangepast: Bloembakken op terrassen zijn toegestaan. Bloembakken bij gevelterrassen mogen alleen als terrasafscherming worden gebruikt naar een naastgelegen terras, mits 1 meter terugliggend t.o.v. de voorzijde (looppad/straatzijde) van het terras. In alle andere gevallen mag een bloembak, om het open karakter van terrassen te behouden en om vluchtroutes open te houden, niet op de randen van het terras worden geplaatst. Voor pleinterrassen en voor gevelterrassen die onderbroken worden door een looppad geldt dat voor het losliggende terras aan alle zijdes van het looppad en van de straat 1 meter vrijgehouden moet worden van (lounge)banken en bloembakken. Bloembakken mogen maximaal 1 meter hoog zijn. De bedrijfsnaam mag niet op de bloembakken worden vermeld.

Zienswijze 7 - Zaaknummer 949926

Zienswijze-indiener sluit zich aan bij de zienswijze die de KHN namens de horecaondernemers collectief zal indienen. Verder stelt zienswijze-indiener dat er geen rekening wordt gehouden met de verkeersveiligheid. Zienswijze-indiener heeft het terras juist omwille van de verkeersveiligheid afgeschermd met banken. Toch heeft het terras een open en uitnodigend karakter.

Reactie college van burgemeester en wethouders

De aantrekkelijkheid van Middelburg komt grotendeels voort uit het historische en monumentale karakter van de stad. Dit willen we te allen tijde waarborgen. Een open karakter van terrassen is dan ook noodzakelijk om het zicht op de karakteristieke gevels in de binnenstad (in het beschermd stadsgezicht) te

behouden. Het permanent overkappen en/of het geheel afbakenen van terrassen staan we daarom niet toe.

Aanpassingen in het Terrassenbeleid Middelburg 2025

Geen aanpassingen.

Zienswijze 8 - Zaaknummer 951609

Zienswijze-indiener maakt bezwaar tegen het besluit om de terrasvergunning van hun horecazaak niet te verlengen:

- a. *Op grond van het vertrouwensbeginsel mag een ondernemer erop vertrouwen dat een bestaand legaal terras niet zomaar ineens verboden wordt. Zonder overgangsregeling of maatwerkoplossing.*
- b. *Het terras is een belangrijk onderdeel van de horecazaak en is een belangrijk verdienmodel. Daarnaast is het terras ook onderdeel van het straatbeeld en de sfeer op de Markt. Het weigeren van de vergunning veroorzaakt forse schade voor de onderneming. Volgens het evenredigheid-beginsel moet de gemeente belangen zorgvuldig afwegen. Een volledige intrekking van de vergunning, zonder alternatieven of overgangsmaatregelen is in dit geval disproportioneel.*
- c. *Ondernemer is bereid om extra maatregelen te nemen (banken verrijdbaar maken, het terras zo indelen dat hulpdiensten altijd toegang hebben, in overleg aanvullende afspraken maken over inrichting en toegankelijkheid).*
- d. *Verzocht wordt om het besluit te heroverwegen en de terrasvergunning alsnog te verlengen. Of eventueel samen te zoeken naar een maatwerkoplossing.*

Reactie college van burgemeester en wethouders

- a. De gemeente kan elke terrasvergunning wijzigen of intrekken als dat nodig is voor de verkeersveiligheid, bereikbaarheid van hulpdiensten of een ander algemeen belang. Gemeente perkt een terras alleen direct in als er een zwaarwegend belang is en als er geen andere maatregel mogelijk is die minder bezwaarlijk is voor de ondernemer.
- b. Zie het antwoord onder a.
- c. Gemeente is zich terdege bewust van financiële en personele gevolgen van het inperken van een terras of het volledig intrekken van een terrasvergunning. Dit vindt alleen plaats als er een zwaarwegend belang is en als er geen andere maatregel mogelijk is die minder bezwaarlijk is voor de ondernemer. In uw geval waren er twijfels over de bereikbaarheid van hulpdiensten. Middels een schouw met de VRZ/brandweer is echter gebleken dat geen noodzaak bestaat om uw huidige regulier vergunde terras in te perken. Wel dient uw terras ingericht te worden met flexibel terrasmeubilair (vaste terraselementen zijn niet toegestaan). We zullen dit op de terraskaart aanpassen.
- d. Zie het antwoord onder c.

Aanpassingen in het Terrassenbeleid Middelburg 2025

Bijlage 2 Terraskaart Markt zuidzijde (Tympaanplein).

Zienswijze 9 - Zaaknummer 951666

Na twintig jaar vergunningverlening dreigt de terrasvergunning van het betreffende horecabedrijf plotseling te worden ingetrokken. Dit is onverwacht, zonder dialoog en roept vragen op over de betrouwbaarheid van de overheid en de toepassing van beleid. De gevolgen raken niet alleen de ondernemer, maar ook de binnenstad: economisch, sociaal en qua veiligheid. Ik roep de gemeente op tot maatwerk en samenwerking om een oplossing te vinden, in plaats van escalatie.

Reactie college van burgemeester en wethouders

De gemeente kan elke terrasvergunning wijzigen of intrekken als dat nodig is voor de verkeersveiligheid, bereikbaarheid van hulpdiensten of een ander algemeen belang. Uiteraard doen we dat slechts als er geen aanvaardbare alternatieven zijn. In dit geval waren er twijfels over de bereikbaarheid van hulpdiensten. We hebben dit aan de betreffende ondernemers gemeld voordat het concept openbaar werd. Ook hebben we aangegeven te onderzoeken of maatwerk eventueel mogelijk zou zijn. Middels een schouw met de VRZ/brandweer is echter gebleken dat geen noodzaak bestaat om het huidige regulier vergunde terras in te perken. Wel dient het terras ingericht te worden met flexibel terrasmeubilair (vaste terraselementen zijn niet toegestaan). We zullen dit op de terraskaart aanpassen.

Aanpassingen in het Terrassenbeleid Middelburg 2025

Bijlage 2 Terraskaart Markt zuidzijde (Tympaanplein).

Zienswijze 10 - Zaaknummer 951499

Zienswijze-indiener heeft de volgende vragen en punten van kritiek:

- a. *Waarom zijn de doelen van de raad anders verwoord in het beleidsplan? Bijvoorbeeld "Waarborgen van een goede beeldkwaliteit" in "waarborgen van de monumentale kwaliteit".*
- b. *In het raadsvoorstel staat "een snelle en objectieve beoordeling van aanvragen voor een terras etc." Dit punt staat compleet niet in het beleid? Is de wens van de raad niet meer gevolgd?*
- c. *Wij zien het raakvlak met gezondheid niet. We missen het raakvlak met Toerisme en economisch belang.*

- d. *Het is niet realistisch om een bouwwerk in 5 jaar af te schrijven.*
- e. *Stemgeluid in akoestisch rapport. Dat is toch onmogelijk te meten? En ook niet relevant.*
- f. *Een terras even breed als de gevel van het bijbehorende horecapand? Raken sommige terrassen dan hun terras (groten)deels kwijt? Hoe om te gaan met de economische schade?*
- g. *Op trottoirs dient ten minste 1,2 m vrije doorgang te zijn? Heeft de Langevele dan een trottoir?*
- h. *Geen reclame meer? Graag een onderbouwing.*
- i. *Waarom geen statafels? Graag een onderbouwing.*
- j. *Banken niet als terrasafdeling? Waarom niet? Zorgt soms voor meer veiligheid.*
- k. *Waarom regels aan parasols? Graag een onderbouwing.*
- l. *Zonneschermen zijn essentieel voor een terras. Waarom in NRK en niet in het terrassenbeleid?*
- m. *Tegen een terrasschot mag geen voorwerp geplaatst worden. Mag dat wel tegen een terrasscherm of een windscherm?*
- n. *Bloembakken; hier mist iedere motivatie of onderbouwing. En waarom geen bedrijfsnaam op de plantenbak?*
- o. *Terrasverwarming aan de gevel is niet toegestaan. Deze regel kan eruit aangezien een algemeen verbod op terrasheaters volgens de Raad van State niet mogelijk is.*
- p. *“Na het opruimen van het terras wordt de openbare gebied door de terrashouder schoon en heel achtergelaten”. Wat is de bedoeling van heel?*
- q. *“sneltoetsteam” van de gemeente? Waar is de TARK gebleven? Een TARK met een horecaondernemer erbij is nog steeds wenselijk.*
- r. *Een pand waarin een openbare inrichting is gevestigd heeft een horecabestemming en geen horecafunctie.*

Reactie college van burgemeester en wethouders

- a. De doelen uit het raadsvoorstel komen inhoudelijk overeen met de doelen in het beleidsplan. soms zijn ze iets anders/duidelijker geformuleerd.
- b. Zie 3.2 Beoordeling terrasaanvraag. Dit wordt gedaan door een sneltoetsteam.
- c. We zullen toerisme en economie opnemen als raakvlakken.
- d. Gezien de forse impact die het geheel heeft op de omgeving wil de gemeente e.e.a. na 5 jaar evalueren. We begrijpen dat de investeringen voor de ondernemers daarmee in verhouding moeten staan. Bij het opstellen van het Beeldkwaliteitsplan zullen we daar rekening mee houden.
- e. Ja, dat is relevant en het is te meten. In een akoestisch onderzoek wordt gewerkt met computermodellen. Voor stemgeluid gelden vastgestelde waarden (afhankelijk van de situatie).
- f. Dit geldt voor nieuwe situaties.
- g. Het geldende omgevingsplan biedt nog volop mogelijkheden voor nieuwe horecabedrijven in de winkelstraten. Ook nieuwe horecabedrijven willen we in de gelegenheid stellen om een terras te exploiteren. Wanneer horecagelegenheden met terras zich tegenover elkaar vestigen, dient er te allen tijde genoeg ruimte over te blijven voor de bereikbaarheid van hulpdiensten (4,5 meter). Om dit te kunnen waarborgen, zijn terrassen van maximaal 2.00 meter uit de gevel aan weerszijden van de straten mogelijk.
- h. We laten ondernemers vrij in materiaal- en kleurgebruik bij de inrichting van hun terras. Uit het participatietraject hebben we opgehaald dat zowel ondernemers als bezoekers hier voorstanders van zijn. Het vrij laten van kleuren en materialen zal ongetwijfeld zorgen voor meer diversiteit en bontere terrassen. Echter, de binnenstad maakt onderdeel uit van beschermd stadsgezicht. We streven daarom naar een straatbeeld passend bij het beschermd stadsgezicht. Het ook nog toestaan van allerlei vormen van reclame op terrassen past daar niet bij.
- i. Een terras met alleen zitplaatsen is veiliger dan een terras met alleen staanplaatsen. Het zorgt tevens voor minder overlast voor omwonenden en daarnaast zorgt het gebruik van zitplaatsen voor een duidelijker en georganiseerder beeld van het terras, wat bijdraagt aan meer overzicht.
- j. Een (lounge)bank mag onder voorwaarden als terrasafdeling gebruikt worden naar een naastgelegen terras. Zie 2.5.3. (Lounge)Banken.
- k. De regels voor parasols worden verder versoepeld.
- l. Zonneschermen maakten reeds deel uit van de NRK. Zonneschermen worden immers niet alleen toegepast bij horecabedrijven. Dit laten we zo.
- m. De tekst “Tegen een terrasschot mag geen voorwerp geplaatst worden” wordt geschrapt.
- n. De regels voor bloembakken worden verder versoepeld. De bedrijfsnaam op bloembakken mag niet worden gevoerd.
- o. We begrijpen dat de montage van heaters op de gevel praktische voordelen heeft. De gemeente hecht echter veel waarde aan de uitstraling van de voorgevels in het beschermd stadsgezicht. In de Nota Ruimtelijke Kwaliteit is bepaald dat airco-units en buiten-units van warmtepompen niet op de voorgevels gemonteerd mogen worden. Gevelheaters zijn eveneens apparaten die afbreuk doen aan de beeldkwaliteit van een gevel. In lijn met eerder genoemde bepalingen in de Nota Ruimtelijke Kwaliteit wordt in het terrassenbeleid de montage van gevelheaters daarom uitgesloten.
- p. Heel ofwel in de oorspronkelijke staat.

- q. Er zijn geen subjectieve criteria meer in het plan opgenomen, zoals dat in het eerdere concept wel het geval was. Een TARK heeft daarom geen toegevoegde waarde. Bovendien kan een sneltoetsteam terrasaanvragen veel sneller (wekelijks) behandelen/beoordelen zodat ondernemers snel duidelijkheid krijgen over hun terrasaanvraag.
- r. Wij hanteren de term horecafunctie.

Aanpassingen in het Terrassenbeleid Middelburg 2025

- Op pagina 8 onder 1.4 Raakvlakken met andere beleidsterreinen zal worden toegevoegd: toerisme en economie.
- Op pagina 19 onder 2.5.4. Parasols wordt onder punt 6 de volgende aangepaste tekst opgenomen: Parasols hebben één paal en één kap. Ook parasols op één paal met vier kappen zijn toegestaan, mits de parasol en de centrale mast met elkaar verbonden zijn door een draagarm die zich onder de parasol bevindt.
- De tekst op pagina 20 onder 2.5.6. Terrasschermen punt 10 wordt als volgt gewijzigd: Aan terrasschermen mogen geen voorwerpen gehangen, bevestigd of geplakt worden.
- Op pagina 20 onder 2.5.7. Bloembakken wordt de tekst als volgt aangepast: Bloembakken op terrassen zijn toegestaan. Bloembakken bij gevelterrassen mogen alleen als terrasafscherming worden gebruikt naar een naastgelegen terras, mits 1 meter terugliggend t.o.v. de voorzijde (looppad/straatzijde) van het terras. In alle andere gevallen mag een bloembak, om het open karakter van terrassen te behouden en om vluchtroutes open te houden, niet op de randen van het terras worden geplaatst. Voor pleinterrassen en voor gevelterrassen die onderbroken worden door een looppad geldt dat voor het losliggende terras aan alle zijdes van het looppad en van de straat 1 meter vrijgehouden moet worden van (lounge)banken en bloembakken. Bloembakken mogen maximaal 1 meter hoog zijn. De bedrijfsnaam mag niet op de bloembakken worden vermeld.

Zienswijze 11 - Zaaknummer 951628

Zienswijze-indiener geeft aan 100% van de omzet uit het terras te halen. Windschermen mogen straks niet meer. Windschermen zijn heel belangrijk (op een hoek van drie straten met een enorm trekpat). De winkel naast het horecapand is door de afscheiding bovendien makkelijker bereikbaar. Regengoten doen ook geen kwaad, maar ze hebben wel een grote betekenis voor ondernemers. Waarom mogen mensen niet droog op het terras zitten? Gebleken is dat maar een kleine groep mensen tegen zijn. Dat zijn geen ondernemers met een terras. Hun bezwaar telt ook wel erg veel mee tegenover bijna tweeduizend positieve geluiden.

Reactie college van burgemeester en wethouders

We hebben de regels met betrekking tot terrasschermen en regengoten versoepeld. De gemeente hecht ook belang aan de mening van inwoners van de binnenstad, daar heeft de gemeenteraad ook expliciet om gevraagd.

Aanpassingen in het Terrassenbeleid Middelburg 2025

- Op pagina 20 onder 2.5.6. Terrasschermen wordt onder punt 1 de volgende aangepaste tekst opgenomen: Terrasschermen mogen alleen dwars/haaks op de gevel geplaatst worden. Voor gevelterrassen die onderbroken worden door een looppad geldt dat het terrasscherm tot aan het looppad geplaatst mag worden. Voor gevelterrassen die niet onderbroken worden door een looppad geldt dat het terrasscherm even lang mag zijn als de diepte van het terras. Alleen in uitzonderlijke gevallen vanwege verkeerveiligheid zijn terrasschermen evenwijdig aan de gevel toegestaan.
- Op pagina 19 onder 2.5.4. Parasols wordt punt 7 geschrapt (regengoten).

Zienswijze 12 - Zaaknummer 952739

Zienswijze-indiener heeft de volgende vragen, punten van kritiek en suggesties:

- a. *Waarom regels voor loungebanken en plantenbakken? Op een terras zoeken gasten vaak dekking van windschermen en plantenbakken.*
- b. *Hoe moeten wij de terrasaankleding zien aan monumenten en historisch bebouwingsbeeld (geen vlaggen, luifels, markiezen of verticale zonwering)?*
- c. *Statafels nooit toestaan?*
- d. *Winterterrassen geen boxen of versterkte muziek? Dan beperkt de mogelijkheden voor een bingo, spelletje of een band die op zomerdagen wel toegestaan zijn?*
- e. *Waarom zijn regengoten niet toegestaan?*
- f. *Waarom mag er niks tegen terrasschermen worden geplaatst en waarom mag er niks aan terrasschermen worden gehangen?*
- g. *Open vuur? Dus geen kaarsje meer op tafel of geen vuurtafels meer?*
- h. *Terrasschermen van slechts 1,5 meter uit de gevel? Dat betekent een onwerkbaar situatie (vanwege wind, slechts begrenzing, onvrede naar burens e.d.).*
- i. *Waarom zijn parasols op één voet met meerdere kappen niet toegestaan?*
- j. *Terrasvergunningen voor vijf jaar? Dat maakt een investering eigenlijk onhaalbaar.*

- k. *We pleiten voor meer ruimte voor diversiteit en voor meer exploitatieruimte.*

Reactie college van burgemeester en wethouders

- a. De aantrekkelijkheid van Middelburg komt grotendeels voort uit het historische en monumentale karakter van de stad. Dit willen we te allen tijde waarborgen. Een open karakter van terrassen is dan ook noodzakelijk om het zicht op de karakteristieke gevels in de binnenstad (in het beschermd stadsgezicht) te behouden.
- b. Zie antwoord onder a.
- c. Statafels zijn niet toegestaan op regulier vergunde terrassen. Voor evenementen kunnen uitzonderingen gemaakt worden.
- d. Er moet aan de geluidsnormen voldaan worden. Acht keer per jaar kan een ontheffing worden aangevraagd.
- e. Dit hebben we aangepast in het plan.
- f. De tekst "er mag niets tegen terrasschermen worden geplaatst" wordt geschrapt. Er mag niets aan terrasschermen worden gehangen om het open karakter van terrassen te waarborgen.
- g. Hieronder verstaan we vuur dat direct in de open lucht brandt (bijvoorbeeld; vuurkorven, vuurhaarden, barbecues). We zullen dit verduidelijken in het beleidsplan. "Vuurtafels" en kaarsen zijn dus wel toegestaan.
- h. We hebben dit aangepast in het plan
- i. We hebben dit aangepast in het plan.
- j. Een termijn van vijf jaar zien we als redelijk voor ondernemers om noodzakelijke investeringen zoals zitmeubilair en parasols terug te verdienen. De belastingdienst hanteert deze afschrijftermijn voor dergelijke bedrijfsmiddelen.
- k. We hebben op diverse punten aanpassingen doorgevoerd op basis van de deze zienswijze.

Aanpassingen in het Terrassenbeleid Middelburg 2025

- Op pagina 19 onder 2.5.4. Parasols wordt punt 7 geschrapt (regengoten).
- De tekst op pagina 20 onder 2.5.6. Terrasschermen punt 10 wordt als volgt gewijzigd: Aan terrasschermen mogen geen voorwerpen gehangen, bevestigd of geplakt worden.
- Op pagina 21 onder 2.5.10 wordt de tekst bij punt 6 als volgt aangepast: Open vuur (vuur dat direct in de open lucht brandt zoals vuurkorven, vuurhaarden en barbecues) is niet toegestaan.
- Op pagina 20 onder 2.5.6. Terrasschermen wordt onder punt 1 de volgende aangepaste tekst opgenomen: Terrasschermen mogen alleen dwars/haaks op de gevel geplaatst worden. Voor gevelterrassen die onderbroken worden door een looppad geldt dat het terrasscherm tot aan het looppad geplaatst mag worden. Voor gevelterrassen die niet onderbroken worden door een looppad geldt dat het terrasscherm even lang mag zijn als de diepte van het terras. Alleen in uitzonderlijke gevallen vanwege verkeerveiligheid zijn terrasschermen evenwijdig aan de gevel toegestaan.
- Op pagina 19 onder 2.5.4. Parasols wordt onder punt 6 de volgende aanpaste tekst opgenomen: Parasols hebben één paal en één kap. Ook parasols op één paal met vier kappen zijn toegestaan, mits de parasol en de centrale mast met elkaar verbonden zijn door een draagarm die zich onder de parasol bevindt.

Zienswijze 13 - Zaaknummer 958838

Zienswijze-indiener vraagt aandacht voor de onderstaande punten en vragen:

- a. *Hoe kan het zijn dat er momenteel drie horecagelegenheden zijn in de Langeviele die in het nieuwe beleidsplan alle drie een deel van hun terras zouden moeten gaan inleveren? Hoezo meer terrasruimte in de Langeviele ?*
- b. *Op trottoirs moet ten minste 1,20 meter vrije doorgang blijven bestaan voor voetgangers. Maar als de Langeviele voor het grootste deel van de dag al autovrij is, is deze winkelstraat dus al een grote voetgangerszone. Krijgen voetgangers door de inperking van het terras meer ruimte om te wandelen dan nu het geval is?*
- c. *Een groot deel van de omzet wordt in de zomermaanden bepaald door de gasten op het terras. Indien het terras gehalveerd wordt, scheelt dat 20% omzet. Bij eventuele overdracht naar een nieuwe eigenaar zal een dalende omzet grote gevolgen hebben voor de waarde van onze zaak.*
- d. *Indien we ons terrasscherm moeten verwijderen, heeft ons terras nog weinig bestaansrecht. Vanwege de koude tochtstroom zal het niet langer als plezierig worden ervaren. Niemand zal op een tochtig terras gaan zitten.*
- e. *Genoemde beperkingen zullen grote gevolgen hebben voor onze omzet/toekomst. We zien daarom in de definitieve versie graag een herziening van deze beperkingen.*

Reactie college van burgemeester en wethouders

- a. Het geldende omgevingsplan biedt nog volop mogelijkheden voor nieuwe horecabedrijven in de Langeviele. Ook deze nieuwe horecabedrijven willen we in de gelegenheid stellen om een terras te exploiteren. Wanneer horecagelegenheden met terras zich tegenover elkaar vestigen, dient er

te allen tijde genoeg ruimte over te blijven voor de bereikbaarheid van hulpdiensten. Om dit te kunnen waarborgen, zijn terrassen van maximaal 2.00 meter uit de gevel aan weerszijden van de Langevele mogelijk.

- b. Zie het antwoord onder a.
- c. Alle gemeenten in Nederland werken met terrasvergunningen. Gemeentes verkopen geen stukken van de openbare weg omdat ze grip moeten kunnen houden op het gebruik van de openbare ruimte. Net als een huurcontract is een terrasvergunning ook niet voor eeuwig. Ondernemers moeten zich daarvan bewust zijn. De huidige terrasvergunningen zijn bovendien gekoppeld aan de exploitatievergunning. Bij een wijziging in de exploitatie dient een nieuwe terrasvergunning aangevraagd te worden. Deze aanvraag wordt door de gemeente opnieuw beoordeeld. In de huidige situatie is het dus niet mogelijk om een terras mee te verkopen.
- d. in de winkelstraten is de detailhandelsfunctie dominant. Terrasschermen ontnemen het zicht op de etalages en belemmeren de toegang naar naastgelegen winkelpanden.
- e. We zien geen reden tot aanpassingen.

Aanpassingen in het Terrassenbeleid Middelburg 2025

Geen aanpassingen.

Zienswijze 14 - Zaaknummer 965500

Zienswijze-indiener wil zijn zorgen uiten over het voortbestaan van zijn onderneming. In het huidige terrasbeleid staat dat een terras recht voor een pand moet staan op de maximale breedte van het horecapand. Op dit moment zijn er veel terrassen vergund welke niet recht voor de gevelbreedte liggen. In mijn situatie gaat dit om 1/3 van het terras. Dat betreft bijna een kwart van mijn totale omzet op jaarbasis. Ruim 70% van de omzet komt voort uit terrasomzet. Met deze regel is mijn bedrijf niet meer levensvatbaar. De investeringen alsmede de begroting en het personeelsbestand, heb ik 4,5 jaar geleden gebaseerd op basis van 100% toekenning van dit terras. Voor mijzelf en mijn personeel kan dit grote gevolgen hebben. In de optiek van de ondernemers van Plein 1940 zijn aanpandige terrassen zonder doorloop aan de voorzijde vanwege veiligheid ook absoluut ongewenst. Zienswijze-indiener pleit voor maatwerk. Soms kan een terras niet handig geplaatst zijn voor een gevel en beter anders vergund zijn wegens veiligheid, een doorgaande weg, fietspad, parking of uitstraling als horecaplein. Bovendien zijn wij (de horecaondernemers van Plein 1940) allemaal ontzettend content met de huidige opzet van de terrassen op Plein 1940 en wensen dan ook geen wijzigingen aan de indeling van de huidige terrassen. Een herindeling voor fietsparkeerplaatsen hebben wij bij de wethouder ingediend als een initiatief vanuit de ondernemers van Stichting Plein 1940 i.s.m. een architectenbureau. Wij als ondernemers op Plein 1940 weten namelijk als geen ander waar de knelpunten liggen en hoe deze kunnen worden opgelost zonder te tornen aan onze terrassen. Daarnaast is het niet overdraagbaar maken van de huidige terrasvergunningen aan derden zeker een enorm dieptepunt, omdat ons bedrijf dan onverkoopbaar is.

Reactie college van burgemeester en wethouders

In het overleg met de ondernemers van Plein 1940 hebben we aangegeven dat we ons er terdege van bewust zijn dat de terrassen erg belangrijk zijn voor de omzet van de horecabedrijven op het plein. Verder is nadrukkelijk aangegeven dat er nog geen (voor)ontwerpen, randvoorwaarden, scenario's en/of plannen voor de herinrichting van Plein 1940 klaarliggen. De gemeenteraad heeft in september 2025 het nieuwe parkeerbeleid vastgesteld. Daarbij is besloten dat in 2026 een implementatieplan moet volgen. In dat implementatieplan zal ook de problematiek van het fietsparkeren en de toekomstige inrichting voor Plein 1940 worden betrokken. De terrassen zullen hierin ook een plaats krijgen. Vertrekpunt bij het op te stellen implementatieplan zijn de bestaande en regulier vergunde terrassen. Het streven is dat iedereen weer een terras krijgt dat ongeveer even groot is. We kunnen dat echter op voorhand niet garanderen. Dat geldt overigens voor alle ondernemers die een terrasvergunning hebben. De gemeente kan elke terrasvergunning wijzigen als dat nodig is voor de verkeersveiligheid, bereikbaarheid van hulpdiensten of een ander algemeen belang. Uiteraard doen we dat slechts wanneer daar geen aanvaardbare alternatieven voor zijn. In afwachting van het implementatieplan geldt dat geen wijzigingen worden doorgevoerd ten opzichte van de vergunde situatie. Toegezegd is ook dat de ondernemers worden betrokken bij het op te stellen implementatieplan voor Plein 1940 en dat het streven is om het implementatieplan uiterlijk in het derde kwartaal van 2026 in ontwerp gereed te hebben.

De huidige terrasvergunningen zijn niet overdraagbaar, omdat ze persoonsgebonden zijn. Bij wijziging in de exploitatie dient altijd een nieuwe terrasvergunning aangevraagd te worden. Het is dus niet mogelijk om het terras mee te verkopen. We stellen daarom voor om nieuwe terrasvergunningen voor een periode van vijf jaar uit te geven. Na afloop van een vergunningsperiode van vijf jaar wordt opnieuw beoordeeld of de terrasvergunning kan worden verleend. In de praktijk zal het er vaak op neerkomen dat de vergunning weer kan worden verleend. Dit biedt ondernemers meer duidelijkheid over de duur van de vergunning. Bovendien is de deze terrasvergunning, binnen de geldigheidsduur, overdraagbaar/mee te verkopen. Dat was een belangrijke wens van ondernemers.

Aanpassingen in het Terrassenbeleid Middelburg 2025

De tekst over Plein 1940 op pagina 14 wordt vervangen door de volgende tekst: De gemeenteraad heeft onlangs het parkeerbeleid vastgesteld. Hierin is besloten dat er in 2026 een implementatieplan volgt voor Plein 1940. Terrassen zullen hierin ook een plek krijgen. Vertrekpunt bij het op te stellen implemen-

tatieplan voor Plein 1940 zijn de bestaande regulier vergunde terrassen. Daarnaast zullen we rekening moeten houden met de verkeersveiligheid. Hierdoor kunnen de indeling/inrichting van het plein en dus ook de vorm, de locatie en de afmetingen van de terrassen mogelijk wijzigen. De ondernemers zullen via de Stichting Plein 1940 nauw betrokken worden bij de verdere planvorming. Gestreefd wordt om in het derde kwartaal van 2026 een ontwerpplan gereed te hebben. Voor de volledigheid is een overzicht opgenomen van de huidige vergunde terrassen op Plein 1940 (bijlage 11).

Zienswijze 15 - Zaaknummer 967953

Zienswijze-indiener verzoekt het volgende:

- a. *Om het Damplein alsnog zo snel mogelijk concreet op te nemen in het terrassenbeleid en de uitgangspunten aan te passen op de feitelijke situatie ter plekke.*
- b. *Om bestaande gebruik (reeds vergunde terrassen) niet te laten vervallen op basis van theoretische veiligheidsargumenten, maar onderzoek alternatieve maatregelen (bijvoorbeeld verkeersdrempels, zebrapaden).*
- c. *Om ruimte te bieden voor maatwerk in de inrichting van het terras (met behoud van groen, plantenbakken, parasols, en andere sfeerelementen).*
- d. *Een terras en een kiosk moeten juridisch aan elkaar gekoppeld zijn om dubbele exploitatie te voorkomen. We begrijpen deze wens van de gemeente. Toch pleiten we ervoor om flexibiliteit te behouden in het gebruik van terrassen bij gecombineerde horecaconcepten. Concreet verzoeken wij dan ook expliciet om de vrijheid te behouden om het terras te laten functioneren voor beide onderdelen van onze onderneming.*

Reactie college van burgemeester en wethouders

- a. De gemeenteraad heeft onlangs het parkeerbeleid vastgesteld. Hierin is besloten dat de parkeervoorziening op het Damplein gehandhaafd blijft.
- b. U kunt gebruik blijven maken van uw vergunde terras zolang geen wijziging in de exploitatie plaatsvindt.
- c. Het beleid gaat uit van gelijke gevallen gelijke regels. Slechts in uitzonderlijke gevallen zullen we maatwerk toepassen.
- d. We houden vast aan de juridische koppeling tussen een kiosk en een terras.

Aanpassingen in het Terrassenbeleid Middelburg 2025

Geen aanpassingen.

Zienswijze 16 - Zaaknummer 969195

Zienswijze-indiener doet de volgende voorstellen voor het aanscherpen en concretiseren van het Terrassenbeleid:

- a. *Een stop op de verdere groei van terrassen instellen en de huidige hoeveelheid terrasruimte als maximaal oppervlak aan vergunde terrassen vaststellen. Vervolgens in de toekomst de terrasruimte verdelen volgens de systematiek van schaarse vergunningen. Zoals de gemeente zelf al concludeert is het aantal terrassen en de omvang van terrassen in de binnenstad in de afgelopen jaren aanzienlijk toegenomen (bijvoorbeeld op Plein 1940). Het huidige oppervlak dat is toegekend aan terrassen is dan ook het maximaal wenselijke. Het gebruik van de publieke ruimte voor horeca gaat immers ten koste van ander gebruik van de publieke ruimte.*
- b. *Overgangperiode voor bestaande vergunningen alleen toestaan voor zover het terras voldoet aan de huidige regels. Vastleggen dat er direct gehandhaafd wordt op terraselementen die nu al strijdig zijn met terrassenbeleid (met name reclame op parasols en andere reclame-elementen) en dat ook in de toekomst zullen zijn.*
- c. *Voor Plein 1940 nu al vastleggen dat er meer ruimte voor verblijf, verkeer en fietsparkeren komt.*
- d. *Verkleinen van terrassen die verkeerstechnische problemen opleveren en/of monumentale zichtlijnen belemmeren.*
- e. *Winterstad bouwwerken alleen toestaan in de daadwerkelijke periode van winterstad (eind november – begin januari). De in het plan voorgestelde termijn van 4 maanden duurt veel langer dan de winter. Door zo een lange periode toe te staan, kijken we het hele jaar aan tegen terrassen. Nog niet zo lang geleden was er een periode in het najaar en een periode in het voorjaar waarin de binnenstad gewoon leeg was en de bezoekers van de horeca gewoon binnen hun consumpties gebruikten.*
- f. *Excessen in het gebruik van meubilair voorkomen door het maken van een negatieflijst (geen loungebanken toestaan, geen lichtslingers, geen felgekleurde of fluorescerende terraselementen).*
- g. *In het beleid duidelijke toezeggingen doen over de handhaving van het beleid, de meldingsprocedures voor burgers en de consequenties voor ondernemers die zich niet aan de regels houden.*

Reactie college van burgemeester en wethouders

- a. Een algehele stop op de verdere groei van terrassen maakt geen deel uit van dit beleid en is ook geen voornemen van het college omdat de noodzaak daartoe ontbreekt. Wel hebben we op diverse terraskaarten reeds aangegeven dat de huidige vergunde terrassen ook tevens de maximale

- vergunde oppervlakten zijn. Er is geen juridische basis om alle beschikbare terrasruimte te verdelen volgens de systematiek van schaarse vergunningen.
- b. Op terraselementen die niet zijn vergund en die niet voldoen aan het nieuwe beleid zal worden gehandhaafd.
  - c. De gemeenteraad heeft onlangs het parkeerbeleid vastgesteld. Hierin is besloten dat er een implementatieplan volgt voor Plein 1940. Naast genoemde functies zullen ook terrassen hierin een plaats krijgen. De (concrete) verdeling van de ruimte en de indeling van het plein zullen in het implementatieplan worden uitgewerkt.
  - d. De gemeente kan terrasvergunningen wijzigen als dat nodig is voor de verkeersveiligheid, bereikbaarheid van hulpdiensten of een ander algemeen belang. Dat doen we slechts als er geen aanvaardbare alternatieven zijn.
  - e. Overdekte winterterrassen zullen worden getoetst aan een, nog op te stellen, beeldkwaliteitsplan. Dit vraagt bepaalde investeringen van ondernemers maar de uitstraling zal erdoor verbeteren. Door de periode voor overdekte winterterrassen van vier maanden mogen en kunnen we die investeringen van ondernemers ook verwachten.
  - f. We zijn niet bang voor excessen in het gebruik van meubilair. Een horecaondernemer is immers zelf ook gebaat bij een mooi en uitnodigend terras.
  - g. De paragraaf over handhaving zullen we verder aanscherpen.

Aanpassingen in het Terrassenbeleid Middelburg 2025

De tekst onder 2.9 Handhaving wordt als volgt aangepast: Dit beleid kan uiteraard alleen het gewenste effect hebben wanneer het ook wordt nageleefd. Handhaving vindt plaats op basis van wet- en regelgeving en vergunningsvoorschriften. Er zal extra capaciteit worden vrijgemaakt om met (grote) regelmaat te controleren of wordt voldaan aan de vergunningsvoorschriften. Ook zullen de hersteltermijnen aanzienlijk worden verkort. Als de overtreding aanhoudt, kan de gemeente ingrijpen. Dit kan variëren van een dwangsom tot het (tijdelijk) intrekken van de vergunning.

Zienswijze 17 - Zaaknummer 969197

Zienswijze-indiener doet de volgende voorstellen voor het aanscherpen en concretiseren van het Terrassenbeleid:

- a. *Een stop op de verdere groei van terrassen instellen en de huidige hoeveelheid terrasruimte als maximaal oppervlak aan vergunde terrassen vaststellen. Vervolgens in de toekomst de terrasruimte verdelen volgens de systematiek van schaarse vergunningen. Zoals de gemeente zelf al concludeert is het aantal terrassen en de omvang van terrassen in de binnenstad in de afgelopen jaren aanzienlijk toegenomen (bijvoorbeeld op Plein 1940). Het huidige oppervlak dat is toegekend aan terrassen is dan ook het maximaal wenselijke. Het gebruik van de publieke ruimte voor horeca gaat immers ten koste van ander gebruik van de publieke ruimte.*
- b. *Overgangperiode voor bestaande vergunningen alleen toestaan voor zover het terras voldoet aan de huidige regels. Vastleggen dat er direct gehandhaafd wordt op terraselementen die nu al strijdig zijn met terrassenbeleid (met name reclame op parasols en andere reclame-elementen) en dat ook in de toekomst zullen zijn.*
- c. *Voor Plein 1940 nu al vastleggen dat er meer ruimte voor verblijf, verkeer en fietsparkeren komt.*
- d. *Verkleinen van terrassen die verkeerstechnische problemen opleveren en/of monumentale zichtlijnen belemmeren.*
- e. *Winterstad bouwwerken alleen toestaan in de daadwerkelijke periode van winterstad (eind november – begin januari). De in het plan voorgestelde termijn van 4 maanden duurt veel langer dan de winter. Door zo een lange periode toe te staan, kijken we het hele jaar aan tegen terrassen. Nog niet zo lang geleden was er een periode in het najaar en een periode in het voorjaar waarin de binnenstad gewoon leeg was en de bezoekers van de horeca gewoon binnen hun consumpties gebruikten.*
- f. *Excessen in het gebruik van meubilair voorkomen door het maken van een negatieflijst (geen loungebanken toestaan, geen lichtslingers, geen felgekleurde of fluorescerende terraselementen).*
- g. *In het beleid duidelijke toezeggingen doen over de handhaving van het beleid, de meldingsprocedures voor burgers en de consequenties voor ondernemers die zich niet aan de regels houden.*

Reactie college van burgemeester en wethouders

- a. Een algehele stop op de verdere groei van terrassen maakt geen deel uit van dit beleid en is ook geen voornemen van het college omdat de noodzaak daartoe ontbreekt. Wel hebben we op diverse terraskaarten reeds aangegeven dat de huidige vergunde terrassen ook tevens de maximale vergunde oppervlakten zijn. Er is geen juridische basis om alle beschikbare terrasruimte te verdelen volgens de systematiek van schaarse vergunningen.
- b. Op terraselementen die niet zijn vergund en die niet voldoen aan het nieuwe beleid zal worden gehandhaafd.
- c. De gemeenteraad heeft onlangs het parkeerbeleid vastgesteld. Hierin is besloten dat er een implementatieplan volgt voor Plein 1940. Naast genoemde functies zullen ook terrassen hierin een

- plaats krijgen. De (concrete) verdeling van de ruimte en de indeling van het plein zullen in het implementatieplan worden uitgewerkt.
- d. De gemeente kan terrasvergunningen wijzigen als dat nodig is voor de verkeersveiligheid, bereikbaarheid van hulpdiensten of een ander algemeen belang. Dat doen we slechts als er geen aanvaardbare alternatieven zijn.
  - e. Overdekte winterterrassen zullen worden getoetst aan een, nog op te stellen, beeldkwaliteitsplan. Dit vraagt bepaalde investeringen van ondernemers. Door de periode voor overdekte winterterrassen van vier maanden mogen en kunnen we die investeringen van ondernemers ook verwachten.
  - f. We zijn niet bang voor excessen in het gebruik van meubilair. Een horecaondernemer is immers zelf ook gebaat bij een mooi en uitnodigend terras.
  - g. De paragraaf over handhaving zullen we verder aanscherpen.

Aanpassingen in het Terrassenbeleid Middelburg 2025

De tekst onder 2.9 Handhaving wordt als volgt aangepast: Dit beleid kan uiteraard alleen het gewenste effect hebben wanneer het ook wordt nageleefd. Handhaving vindt plaats op basis van wet- en regelgeving en vergunningsvoorschriften. Er zal extra capaciteit worden vrijgemaakt om met (grote) regelmaat te controleren of wordt voldaan aan de vergunningsvoorschriften. Ook zullen de hersteltermijnen aanzienlijk worden verkort. Als de overtreding aanhoudt, kan de gemeente ingrijpen. Dit kan variëren van een dwangsom tot het (tijdelijk) intrekken van de vergunning.

Zienswijze 18 - Zaaknummer 970461

De KHN en de VOM brengen de volgende overwegingen, opmerkingen en punten van kritiek onder de aandacht:

- a. *Een stad is een delicaat ecosysteem. Dus denk goed na over de consequenties van bepaalde plannen en betrek tijdig alle stakeholders.*
- b. *Begin dit jaar leek er een concept te liggen met meer vrijheid en minder regels. Het nu voorliggende concept zit echter weer vol met detailregels en beperkingen.*
- c. *KHN en VOM zijn zeer bereid om samen met de gemeente en andere belangengroepen te werken aan de toekomst van een leefbaar en economisch florerende binnenstad.*
- d. *We vragen extra aandacht voor Plein 1940, de Dam en individuele ondernemers zoals Adomani en de Tympan . Ondernemers die straks hun terras mogelijk moeten halveren, verdienen een duidelijke uitleg en helder toekomstperspectief.*
- e. *Vrijheid in het inrichten van het terras is een belangrijke voorwaarde om tot, de voor een ondernemer, gewenste identiteit te komen.*
- f. *Wij zijn tevreden met het vrijlaten van kleuren, materialen, loungebanken en plantenbakken.*
- g. *We zijn ook blij met de genoemde winterstadperiode.*
- h. *Laat de keuze voor een parasol vrij aan de ondernemer. Wij maken graag gebruik van parasols met een paal en meerdere kappen. Ze zijn veilig bij wind, bieden veel comfort en hebben minimale impact op de terrasruimte.*
- i. *Waarom regengoten verbieden? Moeten gasten in de regen zitten?*
- j. *Laat terrasschermen toe aan beide zijden van het terras en gelijk aan de lengte van het terras. Uiteraard mogen er eisen gesteld worden aan uitstraling en groenvoorziening.*
- k. *Gevelheaters zijn de meest veilige heaters die er zijn. Laat ondernemers zelf bepalen hoe ze hun terras verwarmen en stel desnoods een CO2 compensatie eis.*
- l. *Laat de groenkeuze aan de ondernemer. Wij vragen om meer ruimte qua afmetingen van de plantenbakken.*
- m. *Laat ondernemers zelf bepalen hoe ze met de grenzen van elkaars terras omgaan. Zolang de buitengrenzen maar hard nageleefd worden, moet dit voor de rest toch geen probleem zijn?*
- n. *Voor veel bedrijven werkt een bijdrage vanuit een leverancier als een hefboom om (grotere) investeringen te kunnen doen. Meestal vragen zij hiervoor een tegenprestatie zoals een logo of naam op een volant. Laten we kijken welke mogelijkheden we hierin kunnen behouden.*
- o. *Het voorstel om te werken met terrasvergunningen voor 5 jaar heeft behoorlijke gevolgen voor de financieringsmogelijkheden en investeringsafwegingen i.v.m. o.a. afschrijven, maar ook wanneer zij met pensioen willen of tussentijds hun bedrijf willen verkopen. Hun bedrijf wordt simpelweg veel minder waard als een nieuwe vergunning fors ingeperkt kan worden.*
- p. *Wij vragen ons sterk af hoe het participatieproces (met name de uitkomsten van de enquête) is beoordeeld en verwerkt. Het lijkt erop dat een kleine groep van nog geen 10 inwoners meer invloed heeft gehad dan de 2000 inwoners die de enquête hebben ingevuld. De voorliggende samenvatting komt misleidend over en doet geen recht aan de uitkomsten van de enquête.*
- q. *We zouden het fijn vinden als stakeholders/belangengroepen met elkaar in gesprek kunnen over onze feiten, meningen en ideeën. Dit gesprek missen we in de participatie. We verwachten dat de gemeente dit proces faciliteert en organiseert.*

- r. *Wij hebben alle begrip voor redelijke kaders en grenzen en hebben behoefte aan een helder beleid. Maar gun ons ook ons ondernemerschap, werkgeverschap, creativiteit en vrijheid van handelen binnen niet betuttelende grenzen.*

Reactie college van burgemeester en wethouders

- a. Dat onderschrijven we.
- b. Het eerdere concept heeft geen status. Het eerdere concept is immers door de gemeenteraad niet vastgesteld. Het nu voorliggende beleid dient daarom vergeleken te worden met het huidige terrassenbeleid uit 2016. Het nieuwe beleid biedt wel degelijk meer ruimte aan ondernemers om hun terras vorm te geven dan het huidige terrassenbeleid. Zo worden in het nieuwe voorstel geen eisen meer gesteld aan kleur- en materiaalgebruik van de terrasinrichting, wordt in de winkelstraten meer ruimte geboden voor nieuwe terrassen en wordt de periode voor overdekte winterterrassen eenduidig vastgesteld.
- c. De bereidheid tot samenwerking stellen we op prijs. Een ieder is immers gebaat bij een florerende en bloeiende (binnen)stad.
- d. Zowel met Plein 1940 als met diverse individuele ondernemers zijn reeds gesprekken gevoerd.
- e. Daar waar mogelijk proberen we daar aan tegemoet te komen.
- f. Fijn dat dit door de KHN wordt gewaardeerd.
- g. We begrijpen dat dit voor ondernemers belangrijk is.
- h. We hebben dit aangepast in het plan.
- i. We hebben dit aangepast in het plan.
- j. We hebben hier versoepelingen in aangebracht.
- k. We begrijpen dat de montage van heaters op de gevel praktische voordelen heeft. De gemeente hecht echter veel waarde aan de uitstraling van de voorgevels in het beschermd stadsgezicht. In de Nota Ruimtelijke Kwaliteit is bepaald dat airco-units en buiten-units van warmtepompen niet op de voorgevels gemonteerd mogen worden. Gevelheaters zijn eveneens apparaten die afbreuk doen aan de beeldkwaliteit van een gevel. In lijn met eerder genoemde bepalingen in de Nota Ruimtelijke Kwaliteit wordt in het terrassenbeleid de montage van gevelheaters daarom uitgesloten.
- l. Naar aanleiding van de zienswijzen zijn hierop wijzigingen in het voorstel aangebracht.
- m. Dat staat ze inderdaad grotendeels vrij.
- n. We laten ondernemers vrij in materiaal- en kleurgebruik bij de inrichting van hun terras. Uit het participatietraject hebben we opgehaald dat zowel ondernemers als bezoekers hier voorstanders van zijn. Het vrij laten van kleuren en materialen zal ongetwijfeld zorgen voor meer diversiteit en bontere terrassen. Echter, de binnenstad maakt onderdeel uit van beschermd stadsgesicht. We streven daarom naar een straatbeeld passend bij het bescherm stadsgezicht. Het toestaan van allerlei vormen van reclame op terrassen past daar niet bij.
- o. Een termijn van vijf jaar zien we als redelijk voor ondernemers om noodzakelijke investeringen zoals zitmeubilair en parasols terug te verdienen. De belastingdienst hanteert deze afschrijftermijn voor dergelijke bedrijfsmiddelen namelijk ook. De huidige vergunde terrasvergunningen zijn gekoppeld aan de exploitatievergunning. Bij wijziging in de exploitatie dient een nieuwe terrasvergunning aangevraagd te worden en de gemeente zal deze aanvraag opnieuw toetsen. Dat maakt dat de huidige terrasvergunningen dus niet mee te verkopen zijn. We stellen daarom juist voor om te gaan werken met terrasvergunningen voor een periode van vijf jaar. In de praktijk zal het er vaak op neerkomen dat de vergunning na dit toetsmoment weer kan worden verleend. Voor de ondernemer biedt het meer duidelijkheid over de duur van zijn of haar vergunning en de nieuwe terrasvergunning is (binnen de geldigheidsduur) overdraagbaar/meer te verkopen. Dat was een belangrijke wens van ondernemers.
- p. Het doel van participatie is het betrekken van belanghebbenden bij de planvorming. Het leidt tot een beter inzicht in de verschillende belangen die spelen en waar we rekening mee moeten houden. Tijdens het participatietraject zijn verschillende instrumenten ingezet om input op te halen, waaronder een enquête. Echter, participatie is nadrukkelijk niet hetzelfde als een referendum.
- q. Een schouw in de binnenstad maakte ook onderdeel uit van het participatietraject. Hieraan namen zowel ondernemers, inwoners als betrokken ambtenaren deel. Wij stellen voor om een dergelijke schouw jaarlijks te organiseren.
- r. Dat sluit mooi aan bij de passage uit het plan "We geven ruimte waar het kan en richting waar het moet"

Aanpassingen in het Terrassenbeleid Middelburg 2025

- Op pagina 19 onder 2.5.4. Parasols wordt onder punt 6 de volgende aanpaste tekst opgenomen: Parasols hebben één paal en één kap. Ook parasols op één paal met vier kappen zijn toegestaan, mits de parasol en de centrale mast met elkaar verbonden zijn door een draagarm die zich onder de parasol bevindt.
- Op pagina 19 onder 2.5.4. Parasols wordt punt 7 geschrapt (regengoten).
- Op pagina 20 onder 2.5.6. Terrasschermen wordt onder punt 1 de volgende aangepaste tekst opgenomen: Terrasschermen mogen alleen dwars/haaks op de gevel geplaatst worden. Voor ge-

velterrassen die onderbroken worden door een looppad geldt dat het terrascherm tot aan het looppad geplaatst mag worden. Voor gevelterrassen die niet onderbroken worden door een looppad geldt dat het terrascherm even lang mag zijn als de diepte van het terras. Alleen in uitzonderlijke gevallen vanwege verkeerveiligheid zijn terraschermen evenwijdig aan de gevel toegestaan.

- Op pagina 20 onder 2.5.7. Bloembakken wordt de tekst als volgt aangepast: Bloembakken op terrassen zijn toegestaan. Bloembakken bij gevelterrassen mogen alleen als terrasafscherming worden gebruikt naar een naastgelegen terras, mits 1 meter terugliggend t.o.v. de voorzijde (looppad/straatzijde) van het terras. In alle andere gevallen mag een bloembak, om het open karakter van terrassen te behouden en om vluchtroutes open te houden, niet op de randen van het terras worden geplaatst. Voor pleinterrassen en voor gevelterrassen die onderbroken worden door een looppad geldt dat voor het losliggende terras aan alle zijdes van het looppad en van de straat 1 meter vrijgehouden moet worden van (lounge)banken en bloembakken. Bloembakken mogen maximaal 1 meter hoog zijn. De bedrijfsnaam mag niet op de bloembakken worden vermeld.

Zienswijze 19 - Zaaknummer 970468

Op de terraskaart staat de strook voor ons pand in geel (niet opnieuw te vergunnen) aangeduid. Dat kost ons veel omzet. We begrijpen de noodzaak hier niet van. De Schuifelstraat is bij een calamiteit ook via een andere weg te bereiken. Ook betreft het losse stoeltjes en tafeltjes die in geval van nood snel weggehaald kunnen worden. We nodigen u graag uit om samen naar de situatie te kijken. Ook zouden we graag zien dat de regel "loungebanken mogen niet als terrasafscherming gebruikt worden" wordt geschrapt.

Reactie college van burgemeester en wethouders

Een calamiteitenroute dient volgens de VRZ altijd vanuit twee kanten bereikbaar te zijn. Specifiek voor uw situatie heeft de VRZ aangegeven dat uw huidige vergunde terras, vanwege de bereikbaarheid van hulpdiensten, niet ingetrokken of ingeperkt dient te worden. Uw terras dient echter wel te worden ingericht met flexibel terrasmeubilair (niet zijnde terraschermen, (lounge)banken e.d.). Wij hebben dit aangepast op de terraskaart.

Aanpassingen in het Terrassenbeleid Middelburg 2025

- Bijlage 3 Terraskaart Pottenmarkt.
- Op pagina 19 onder 2.5.3. (Lounge)Banken wordt de tekst als volgt aangepast: (Lounge)Banken op terrassen zijn toegestaan. (Lounge)Banken bij gevelterrassen mogen alleen als terrasafscherming worden gebruikt naar een naastgelegen terras, mits 1 meter terugliggend t.o.v. de voorzijde (looppad/straatzijde) van het terras. In alle andere gevallen mag een (lounge)bank, om het open karakter van terrassen te behouden en om vluchtroutes open te houden, niet op de randen van het terras worden geplaatst. Voor pleinterrassen en voor gevelterrassen die onderbroken worden door een looppad geldt dat voor het losliggende terras aan alle zijdes van het looppad en de straat 1 meter vrijgehouden moet worden van (lounge)banken en bloembakken. De bedrijfsnaam mag niet op de (lounge)banken worden vermeld.

Zienswijze 20 - Zaaknummer 970673

De Stichting Binnenstad in Balans spreekt waardering uit voor de bereidheid van de gemeente om het terrassenbeleid opnieuw op te stellen en daarbij een uitgebreid participatieproces te organiseren. Het is een duidelijk, consistent en handhaafbaar beleid geworden. De belangen en inzichten van horecaondernemers, bewoners, mindervaliden en andere betrokkenen zijn zorgvuldig afgewogen en verwerkt. Verder heeft de Stichting nog de volgende opmerkingen en suggesties om het beleid nader uit te werken en aan te scherpen zodat het beleid nog beter aansluit bij de doelstellingen van balans, leefbaarheid en ruimtelijke kwaliteit in de binnenstad:

- We zijn blij te lezen dat het principe uit het terrassenbeleid van 2016, dat een terras een open en transparant karakter moet hebben, behouden is gebleven. Dit draagt bij aan de ruimtelijke kwaliteit en ondersteunt het monumentale karakter van de binnenstad.*
- Het is positief dat de (verkeers-)veiligheid en toegankelijkheid is meegenomen en dat dit is getoetst aan de ruimte voor hulpdiensten en aan de ongehinderde doorgang.*
- Het is goed dat duurzaamheid wordt gestimuleerd wat past bij de klimaatdoelstellingen van de gemeente.*
- Het niet meer dan één terrasboot toestaan in de binnenstad vinden wij ook positief.*
- Het voorstel om pleinterrassen via het systeem van schaarse vergunningen te reguleren, is een goede stap. Wij stellen voor om dit principe breder toe te passen en het huidige vergunde terrasoppervlak als bovengrens te hanteren voor de hele binnenstad. Het terrasoppervlak is de laatste jaren aanzienlijk gegroeid maar de binnenstad niet. Het is noodzakelijk om de beperkte publieke ruimte in het voetgangersgebied ook beschikbaar te hebben voor verblijf, verkeer, fietsparkeren en hulpverlening.*
- Wij stellen voor om bouwwerken (winterterrassen) uitsluitend toe te staan gedurende de daadwerkelijke Winterstad-periode (eind november tot begin januari). Het beleid nu stelt een periode*

- van maar liefst vier maanden voor. Dat is 1/3 jaar! In combinatie met de ijsbaan wordt dan erg veel publieke ruimte in de binnenstad ingenomen voor andere functies.
- g. Wij moedigen de gemeenteraad aan om nu al een richtinggevende uitspraak te doen over de aard en omvang van het beeldkwaliteitsplan voor bouwwerken tijdens Middelburg Winterstad. Wij zijn van mening dat de door verschillende ondernemers gebruikte "kassen" een goede optie zouden kunnen zijn. Ze zijn letterlijk transparanter en duurzamer dan tenten en blokhutten. Uniformiteit is in dit geval echt gewenst, omdat het om bouwwerken gaat.
  - h. Wij stellen voor om de sneltoets vorm te geven via constructief overleg op basis van heldere criteria zoals duurzaamheid, degelijkheid en ruimtelijke inpassing en dat daarbij altijd een ambtenaar met expertise in erfgoed en duurzaamheid betrokken is. Het is in de binnenstad namelijk essentieel dat terrassen zich voegen naar de monumentale binnenstad. Eventueel kan gebruikt worden gemaakt van de gemeentelijke kleurenwaaier voor monumenten. En stel een negatieflijst van terras-elementen op.
  - i. Een goed beleid vraagt om heldere handhaving. Wij stellen voor om expliciet op te nemen hoe klachten gemeld kunnen worden, hoe klachten behandeld worden en geef aan welke middelen beschikbaar zijn voor handhaving.
  - j. Wij pleiten voor handhaving van bestaande en gecontinueerde regels direct vanaf het ingaan van het nieuwe beleid.
  - k. Wij pleiten voor het opnemen van een (half)jaarlijkse schouw waarbij bewoners, ondernemers, en andere betrokkenen gezamenlijk de werking van het terrassenbeleid en Middelburg Winterstad evalueren.

Reactie college van burgemeester en wethouders

- a. Fijn dat u dit onderschrijft.
- b. Verkeersveiligheid en de bereikbaarheid van hulpdiensten zijn inderdaad essentieel.
- c. We proberen duurzaamheid inderdaad zoveel mogelijk te stimuleren.
- d. Wij hebben hiervoor een terraskaart toegevoegd aan het plan. Ook hebben we de maximale afmetingen gewijzigd.
- e. Een algehele stop op de verdere groei van terrassen maakt geen deel uit van dit beleid en is ook geen voornemen van het college omdat de noodzaak daartoe ontbreekt. Wel hebben we op diverse terraskaarten reeds aangegeven dat de huidige vergunde terrassen ook tevens de maximale vergunde oppervlakten zijn. Er is geen juridische basis om alle beschikbare terrasruimte te verdelen volgens de systematiek van schaarse vergunningen.
- f. Overdekte winterterrassen zullen worden getoetst aan een, nog op te stellen, beeldkwaliteitsplan. Dit vraagt bepaalde investeringen van ondernemers maar de uitstraling zal ook verbeteren. Door de periode voor overdekte winterterrassen van vier maanden mogen en kunnen we die investeringen van ondernemers ook verwachten.
- g. We zullen dit in het raadsvoorstel opnemen.
- h. We zijn niet bang voor excessen in het gebruik van meubilair of kleurgebruik. Een horecaondernemer is immers zelf ook gebaat bij een mooi en uitnodigend terras. Wel zullen we e.e.a. na 5 jaar evalueren.
- i. Het staat iedereen vrij om een handhavingsverzoek in te dienen.
- j. Op terraselementen die niet zijn vergund en die niet voldoen aan het nieuwe beleid zal worden gehandhaafd.
- k. Een dergelijke schouw in de binnenstad maakte ook onderdeel uit van het participatietraject. Hieraan namen zowel ondernemers, inwoners als betrokken ambtenaren deel. Wij stellen voor om een dergelijke schouw jaarlijks te organiseren.

Aanpassingen in het Terrassenbeleid Middelburg 2025

- Bijlage 10 Terraskaart Terrasboot (Achter de Houttuinen)
- De tekst op pagina 14 m.b.t. de terrasboot wordt als volgt gewijzigd: de maximale afmeting van de terrasboot is 68 m².

Zienswijze 21 - Zaaknummer 970897

Zienswijze-indiener doet de volgende voorstellen voor het aanscherpen en concretiseren van het Terrassenbeleid:

- a. Een stop op de verdere groei van terrassen instellen en de huidige hoeveelheid terrasruimte als maximaal oppervlak aan vergunde terrassen vaststellen. Vervolgens in de toekomst de terrasruimte verdelen volgens de systematiek van schaarse vergunningen. Zoals de gemeente zelf al concludeert is het aantal terrassen en de omvang van terrassen in de binnenstad in de afgelopen jaren aanzienlijk toegenomen (bijvoorbeeld op Plein 1940). Het huidige oppervlak dat is toegekend aan terrassen is dan ook het maximaal wenselijke. Het gebruik van de publieke ruimte voor horeca gaat immers ten koste van ander gebruik van de publieke ruimte.
- b. Overgangperiode voor bestaande vergunningen alleen toestaan voor zover het terras voldoet aan de huidige regels. Vastleggen dat er direct gehandhaafd wordt op terraselementen die nu al

strijdig zijn met terrassenbeleid (met name reclame op parasols en andere reclame-elementen) en dat ook in de toekomst zullen zijn.

- c. *Voor Plein 1940 nu al vastleggen dat er meer ruimte voor verblijf, verkeer en fietsparkeren komt.*
- d. *Verkleinen van terrassen die verkeerstechnische problemen opleveren en/of monumentale zichtlijnen belemmeren.*
- e. *Winterstad bouwwerken alleen toestaan in de daadwerkelijke periode van winterstad (eind november – begin januari). De in het plan voorgestelde termijn van 4 maanden duurt veel langer dan de winter. Door zo een lange periode toe te staan, kijken we het hele jaar aan tegen terrassen. Nog niet zo lang geleden was er een periode in het najaar en een periode in het voorjaar waarin de binnenstad gewoon leeg was en de bezoekers van de horeca gewoon binnen hun consumpties gebruikten.*
- f. *Excessen in het gebruik van meubilair voorkomen door het maken van een negatieflijst (geen loungebanken toestaan, geen lichtslingers, geen felgekleurde of fluorescerende terraselementen).*
- g. *In het beleid duidelijke toezeggingen doen over de handhaving van het beleid, de meldingsprocedures voor burgers en de consequenties voor ondernemers die zich niet aan de regels houden.*

Reactie college van burgemeester en wethouders

- a. Een algehele stop op de verdere groei van terrassen maakt geen deel uit van dit beleid en is ook geen voornemen van het college omdat de noodzaak daartoe ontbreekt. Wel hebben we op diverse terraskaarten reeds aangegeven dat de huidige vergunde terrassen ook tevens de maximale vergunde oppervlakten zijn. Er is geen juridische basis om alle beschikbare terrasruimte te verdelen volgens de systematiek van schaarse vergunningen.
- b. Op terraselementen die niet zijn vergund en die niet voldoen aan het nieuwe beleid zal worden gehandhaafd.
- c. De gemeenteraad heeft onlangs het parkeerbeleid vastgesteld. Hierin is besloten dat er een implementatieplan volgt voor Plein 1940. Naast genoemde functies zullen ook terrassen hierin een plaats krijgen. De (concrete) verdeling van de ruimte en de indeling van het plein zullen in het implementatieplan worden uitgewerkt.
- d. De gemeente kan terrasvergunningen wijzigen als dat nodig is voor de verkeersveiligheid, bereikbaarheid van hulpdiensten of een ander algemeen belang. Dat doen we slechts als er geen aanvaardbare alternatieven zijn.
- e. Overdekte winterterrassen zullen worden getoetst aan een, nog op te stellen, beeldkwaliteitsplan. Dit vraagt bepaalde investeringen van ondernemers. Door de periode voor overdekte winterterrassen van vier maanden mogen en kunnen we die investeringen van ondernemers ook verwachten.
- f. We zijn niet bang voor excessen in het gebruik van meubilair. Een horecaondernemer is immers zelf ook gebaat bij een mooi en uitnodigend terras.
- g. De paragraaf over handhaving zullen we verder aanscherpen.

Aanpassingen in het Terrassenbeleid Middelburg 2025

De tekst onder 2.9 Handhaving wordt als volgt aangepast: Dit beleid kan uiteraard alleen het gewenste effect hebben wanneer het ook wordt nageleefd. Handhaving vindt plaats op basis van wet- en regelgeving en vergunningsvoorschriften. Er zal extra capaciteit worden vrijgemaakt om met (grote) regelmaat te controleren of wordt voldaan aan de vergunningsvoorschriften. Ook zullen de hersteltermijnen aanzienlijk worden verkort. Als de overtreding aanhoudt, kan de gemeente ingrijpen. Dit kan variëren van een dwangsom tot het (tijdelijk) intrekken van de vergunning.

Ambtshalve wijzigingen

Ambtshalve zijn de volgende wijzigingen aangebracht:

1. Op pagina 15 wordt de tekst over het Damplein vervangen door: In het nieuwe parkeerbeleid is ook besloten dat de parkeerfunctie op het Damplein gehandhaafd blijft. Op het Damplein zullen daarom geen nieuwe terrasvergunningen meer worden verleend op (voormalige) parkeervakken. De huidige vergunde terrassen kunnen blijven bestaan zolang er niets wijzigt in de exploitatie.
2. Op pagina 19 onder 2.5.4. Parasols wordt punt 1 geschrapd.
3. Op pagina 20 onder 2.5.6. Terrasschermen wordt onder punt 6 de tekst als volgt aangepast: De bovenkant mag geen horizontale afwerking hebben (bovenligger).
4. Op pagina 21 onder 2.5.9. Menuborden en serveerkasten wordt onder punt 1 de tekst als volgt aangepast: Een serveerkast mag geen tappunt voor alcoholische dranken bevatten.
5. Bijlage 11 Terraskaart Plein 1940 toegevoegd.
6. Bijlage 12a Calamiteitenroute 1 toegevoegd.
7. Bijlage 12b Calamiteitenroute 2 toegevoegd.
8. Bijlage 15 Gevelterras toegevoegd.
9. Bijlage 16 Gevelterras met looppad toegevoegd.
10. Bijlage 17 Pleinterras toegevoegd.
11. Bijlage 18 Terras winkelstraat toegevoegd.

Conclusie

De zienswijzen en ambtshalve wijzigingen hebben geleid tot de volgende aanpassingen in het ontwerp:

1. Op pagina 8 onder 1.4 Raakvlakken met andere beleidsterreinen zal worden toegevoegd: toerisme en economie.
2. De tekst op pagina 14 m.b.t. de terrasboot wordt als volgt gewijzigd: de maximale afmeting van de terrasboot is 68 m².
3. De tekst over Plein 1940 op pagina 14 wordt vervangen door de volgende tekst: De gemeenteraad heeft onlangs het parkeerbeleid vastgesteld. Hierin is besloten dat er in 2026 een implementatieplan volgt voor Plein 1940. Terrassen zullen hierin ook een plek krijgen. Vertrekpunt bij het op te stellen implementatieplan voor Plein 1940 zijn de bestaande regulier vergunde terrassen. Daarnaast zullen we rekening moeten houden met de verkeersveiligheid. Hierdoor kunnen de indeling/inrichting van het plein en dus ook de vorm, de locatie en de afmetingen van de terrassen mogelijk wijzigen. De ondernemers zullen via de Stichting Plein 1940 nauw betrokken worden bij de verdere planvorming. Gestreefd wordt om in het derde kwartaal van 2026 een ontwerpplan gereed te hebben. Voor de volledigheid is een overzicht opgenomen van de huidige vergunde terrassen op Plein 1940 (bijlage 11).
4. Op pagina 15 wordt de tekst over het Damplein vervangen door: In het nieuwe parkeerbeleid is ook besloten dat de parkeerfunctie op het Damplein gehandhaafd blijft. Op het Damplein zullen daarom geen nieuwe terrasvergunningen meer worden verleend op (voormalige) parkeervakken. De huidige vergunde terrassen kunnen blijven bestaan zolang er niets wijzigt in de exploitatie.
5. Op pagina 19 onder 2.5.3. (Lounge)Banken wordt de tekst als volgt aangepast: (Lounge)Banken op terrassen zijn toegestaan. (Lounge)Banken bij gevelterrassen mogen alleen als terrasafscheiding worden gebruikt naar een naastgelegen terras, mits 1 meter terugliggend t.o.v. de voorzijde (looppad/straatzijde) van het terras. In alle andere gevallen mag een (lounge)bank, om het open karakter van terrassen te behouden en om vluchtroutes open te houden, niet op de randen van het terras worden geplaatst. Voor pleinterrassen en voor gevelterrassen die onderbroken worden door een looppad geldt dat voor het losliggende terras aan alle zijdes van het looppad en de straat 1 meter vrijgehouden moet worden van (lounge)banken en bloembakken. De bedrijfsnaam mag niet op de (lounge)banken worden vermeld.
6. Op pagina 19 onder 2.5.4. Parasols wordt punt 1 geschrapt.
7. Op pagina 19 onder 2.5.4. Parasols wordt onder punt 6 de volgende aangepaste tekst opgenomen: Parasols hebben één paal en één kap. Ook parasols op één paal met vier kappen zijn toegestaan, mits de parasol en de centrale mast met elkaar verbonden zijn door een draagarm die zich onder de parasol bevindt.
8. Op pagina 19 onder 2.5.4. Parasols wordt punt 7 geschrapt (regengoten).
9. Op pagina 20 onder 2.5.6. Terrasschermen wordt onder punt 1 de volgende aangepaste tekst opgenomen: Terrasschermen mogen alleen dwars/haaks op de gevel geplaatst worden. Voor gevelterrassen die onderbroken worden door een looppad geldt dat het terrascherm tot aan het looppad geplaatst mag worden. Voor gevelterrassen die niet onderbroken worden door een looppad geldt dat het terrascherm even lang mag zijn als de diepte van het terras. Alleen in uitzonderlijke gevallen vanwege verkeerveiligheid zijn terraschermen evenwijdig aan de gevel toegestaan.
10. Op pagina 20 onder 2.5.6. Terrasschermen wordt onder punt 6 de tekst als volgt aangepast: De bovenkant mag geen horizontale afwerking hebben (bovenligger).
11. De tekst op pagina 20 onder 2.5.6. Terrasschermen punt 10 wordt als volgt gewijzigd: Aan terraschermen mogen geen voorwerpen gehangen, bevestigd of geplakt worden.
12. Op pagina 20 onder 2.5.7. Bloembakken wordt de tekst als volgt aangepast: Bloembakken op terrassen zijn toegestaan. Bloembakken bij gevelterrassen mogen alleen als terrasafscheiding worden gebruikt naar een naastgelegen terras, mits 1 meter terugliggend t.o.v. de voorzijde (looppad/straatzijde) van het terras. In alle andere gevallen mag een bloembak, om het open karakter van terrassen te behouden en om vluchtroutes open te houden, niet op de randen van het terras worden geplaatst. Voor pleinterrassen en voor gevelterrassen die onderbroken worden door een looppad geldt dat voor het losliggende terras aan alle zijdes van het looppad en van de straat 1 meter vrijgehouden moet worden van (lounge)banken en bloembakken. Bloembakken mogen maximaal 1 meter hoog zijn. De bedrijfsnaam mag niet op de bloembakken worden vermeld.
13. Op pagina 21 onder 2.5.9. Menuborden en serveerkasten wordt onder punt 1 de tekst als volgt aangepast: Een serveerkast mag geen tappunt voor alcoholische dranken bevatten.
14. Op pagina 21 onder 2.5.10 wordt de tekst bij punt 6 als volgt aangepast: Open vuur (vuur dat direct in de open lucht brandt zoals vuurkorven, vuurhaarden en barbecues) is niet toegestaan.
15. De tekst onder 2.9 Handhaving wordt als volgt aangepast: Dit beleid kan uiteraard alleen het gewenste effect hebben wanneer het ook wordt nageleefd. Handhaving vindt plaats op basis van wet- en regelgeving en vergunningsvoorschriften. Er zal extra capaciteit worden vrijgemaakt om met (grote) regelmaat te controleren of wordt voldaan aan de vergunningsvoorschriften. Ook

-
- zullen de hersteltermijnen aanzienlijk worden verkort. Als de overtreding aanhoudt, kan de gemeente ingrijpen. Dit kan variëren van een dwangsom tot het (tijdelijk) intrekken van de vergunning.
16. Bijlage 2 Terraskaart Markt zuidzijde (Tympanplein)
  17. Bijlage 3 Terraskaart Pottenmarkt
  18. Bijlage 10 Terraskaart Terrasboot (Achter de Houwtuinen)
  19. Bijlage 11 Terraskaart Plein 1940
  20. Bijlage 12a Calamiteitenroute 1
  21. Bijlage 12b Calamiteitenroute 2
  22. Bijlage 15 Gevelterras
  23. Bijlage 16 Gevelterras met looppad
  24. Bijlage 17 Pleinterras
  25. Bijlage 18 Terras winkelstraat

Aldus vastgesteld door burgemeester en wethouders van Middelburg in hun vergadering van 18 november 2025.

de secretaris, de burgemeester,

Garmt Kolhorn

Yvonne van Mastrigt